

Kaatopaikan siirtäminen. Lukuisat kaupungin läheisyydessä olevien tilain omistajat anoivat kaupunginvaltuustolta toimenpidettä, jotta makkilannalle osoitettaisiin kaatopaikka, joka sijaitsisi lähempänä kaupunkia kuin maistraatin vähää aikaisemmin It. viertotien tienoilta ehdottama paikka. Valtuuston lähetettyä ¹⁾ asian maistraattiin ja tämän hankittua siitä lausunnon rahatoimikamarilta ja v. t. kaupungininsinööriltä valtuusto annettujen lausuntojen mukaisesti sekä siihen katsoen, että kamari sillävälän oli rakennuttanut valmiiksi viertotieltä uudelle kaatopaikalle vievän tien ja ryhtynyt toimenpiteihin aitauksen rakentamiseksi sen ympärille sekä erään viertotien osan varrelle, päätti ²⁾ evätä hakijain anomuksen, minkä ohessa valtuusto hyväksyi ne toimenpiteet, joihin kamari oli asian johdosta ryhtynyt.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupunginkassan tarkastus. Kaupunginvaltuuston määrättyä ³⁾ kaupunginkassan tarkastusmiesten lukumäärän kahdeksi ja varamiesten luvun samaten kahdeksi valittiin ⁴⁾ mainitun kassan tarkastusmiehiksi vtt Borgström ja Edlund sekä heidän varamieheksi vtt Rudolph ja Blomberg.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaus. Kaupunginvaltuuston määrättyä ³⁾ kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain lukumäärän kahdeksi ynnä yhdeksi varamieheksi valittiin ⁴⁾ inventtaajiksi vtt Margelin ja Tallgrén sekä varamieheksi vt Ahlfors.

Kaupunginvaltuuston vuoden 1876 tarverahain tilittäminen. Kaupunginvaltuuston sihteeri antoi valtuustolle laatimansa valtuuston vuoden 1876 tarverahain tilityksen, jonka mukaan menojen kokonaismäärä oli 4,172: 28 markkaa. Valtuusto päätti ⁵⁾ pitää tilit kansliassa nähtävinä viikon ajan, minkä jälkeen ne lähetettäisiin rahatoimikamariin liitettäväksi muihin mainittua vuotta koskeviin kaupungin tileihin.

Kaupungin vuoden 1876 tilien antamisen lykkääminen. V. t. kaupunginkamreerin, filosofianmaisteri, J. A. Söderströmin rahatoimikamarille teemmää ja kamarin puoltamaa anomusta, että kaupungin vuoden 1876 tilien antaminen saisi siirtyä maaliskuun loppuun, kaupunginvaltuusto ei ottanut ⁶⁾ käsiteltäväkseen.

Kaupungin vuoden 1876 tilien tarkastus. Koska kaikki kaupungin vuoden 1876 tilien tarkastukseen kuuluvat asiakirjat maistraatin antaman ilmoituksen mukaan eivät olleet valmistuneet kaupunginvaltuuston vakinaiseen kesäkuun kokoukseen, valtuusto siirsi ⁷⁾ kokouksen, kunnes tarkastuskertomus siihen kuuluvine asiakirjoina oli saapunut valtuustolle. Maistraatin myöhemmin lähetettyä valtuustolle mainitun vuoden tarkastuskertomuksen sekä eräiden hallitusten ja virkamiesten kertomuksissa esitettyjen muistutusten johdosta antamat selitykset valtuusto lähetti ⁸⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Kihlman, Schauman ja Blomberg ja jonka käsittelyn varassa vuoden 1875 tilejä ⁸⁾ koskeva kysymys vielä oli, lausuen sen ohessa toivomuksen, että valiokunta jouduttaisi töitään. Asiaa ei kuitenkaan kertomusvuonna käsitelty valmiiksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. huhtik. 7 §. — ²⁾ S:n 14 p. elok. 13 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 24 §. — ⁴⁾ S:n s:n 26 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 6 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. maalisk. 11 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 1 §.

Väliaikaisen terveyslautakunnan vuosien 1872 ja 1873 tilien tarkastus. Sitten kun kaupungin vuoden 1873 vaivashoitotilien tarkastajat, senaatinapukamreeri A. G. W. Tavaststjerna ja tehtailija F. W. Grönqvist, kaupunginvaltuuston vuonna 1876 tekemän päätöksen ¹⁾ mukaisesti olivat ilmoittaneet väliaikaisen terveyslautakunnan puheenjohtajalle, alipoliisimestari O. A. Ståhlbergille, viimeksi mainitun lautakunnan vuosien 1872 ja 1873 tilejä vastaan esittämänsä muistutukset, mutta tämä oli jättänyt antamatta selityksen, jota häneltä samalla oli vaadittu näistä muistutuksista, vaivashoitotohtokunta ilmoitti tämän kaupunginvaltuustolle. Koska alipoliisimestari Ståhlberg kuitenkin ennen asian esittelyä antoi vaaditun selityksen kaupunginvaltuuston kansliaan, valtuusto päätti ²⁾ ainoastaan lähettää sen johtokunnalle toimitettavaksi tilintarkastajille. Tilintarkastajat ilmoittivat tämän jälkeen, että alipoliisimestari Ståhlbergilla oli havaittu olevan 2,310:77 markan saatava, mutta että hän ei vielä ollut tilittänyt kahta ennakkoerää, joiden määrä oli yhteensä 593:18 markkaa ja jotka oli siirretty vuoteen 1874, ja ehdottivat tämän johdosta, että tilitys hyväksyttäisiin sillä ehdolla, että kyseessä olevat ennakkoerät suoritettiin kaupunginkassaan. — Valtuusto päätti ³⁾ tilintarkastajain ehdotukseen myöntyen kehoittaa rahatoimikamaria valvomaan, että tilintarkastuskertomuksessa mainitut ennakkoerät asianmukaisesti otettiin huomioon ja ellei niitä tilitetty, perittiin asianomaiselta.

Väliaikaisen terveyslautakunnan vuosien 1874 ja 1875 tilit. Kaupunginvaltuuston vuonna 1876 tekemän päätöksen ⁴⁾ johdosta, että terveyslautakunnan vuosien 1874 ja 1875 tilit oli laadittava uudestaan siten, että molemmat vuodet käsiteltiin erikseen, lautakunnan ent. puheenjohtaja, alipoliisimestari O. A. Ståhlberg, antoi valtuustolle lautakunnan uudet tilit molemmilta vuosilta erikseen. Valtuusto lähetti ⁵⁾ tilit raha-asiainvalidikunnalle käsiteltäviksi kaupungin vuosien 1874 ja 1875 tilintarkastuskertomusten yhteydessä.

Työ- ja vaivaistalon lisärakennuksen ja Punavuorenkadun kansakoulutalon rakennustyötä y. m. koskevat tilit. Toimikunta, jonka kaupunginvaltuusto vuonna 1876 oli asettanut huolehtimaan sairaalarakennuksen ja rukoussalin teettämisestä työ- ja vaivaistaloon ⁶⁾ sekä kansakoulutalon rakentamisesta Punavuorenkadun varrelle ⁷⁾, antoi valtuustolle sittemmin päättyneiden rakennustöitten tilit, joista ilmeni, että työ- ja vaivaistalon rakennusten aiheuttamat kustannukset olivat nousseet 86,045:25 markkaan ja uuden kansakoulurakennuksen aiheuttamat 40,731:35 markkaan. Sen ohessa toimikunta ehdotti, että vaivashoitotohtokunta saisi tehtäväkseen huolehtia sairaalarakennuksen sisämaalauksesta y. m. töistä, jotka toimikunnan mielestä paremmin sopivat suoritettaviksi vasta keväällä ja kesällä 1878, sekä että sille tähän tarkoitukseen myönnettäisiin 2,000—3,000 markan suuruinen määräraha. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, ennenkuin kysymys vastuuvapauden myöntämisestä toimikunnalle otettiin harkittavaksi, lähettää tilit todisteineen rahatoimikamarin tarkastettaviksi sekä samalla valtuuttaa kamarin puheena olevassa sairaalarakennuksessa vielä suoritettaviin töihin käyttämään enintään 3,000 markkaa.

Kansakoulurahastojen hoito. Kansakoulujen johtokunta oli vuonna 1876 valittanut ⁹⁾ läänin maaherralle kaupunginvaltuuston päätöksestä, joka koski johtokunnan hoidettavana olevien rahastojen varain luovuttamista kaupungin rahatoimilaitoksen hallittaviksi, ja valtuusto oli valituksista antanut ¹⁰⁾

¹⁾ Ks. s. 138. — ²⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 19 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 10 §. — ⁴⁾ Ks. s. 137. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 6 p. helmik. 13 §. — ⁶⁾ Ks. s. 120. — ⁷⁾ S:n s. 121. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 8 §. — ⁹⁾ Ks. s. 146. — ¹⁰⁾ S:n s. 147.

kuvernöörin vaatiman lausunnon. Vuonna 1877 maistraatti ilmoitti¹⁾, että kuvernööri hyläten valitukset oli vahvistanut valituksen aiheena olleen valtuuston päätöksen.

Myöhemmin kansakoulujohtokunta valitti senaattiin kuvernöörin päätöksestä, minkä jälkeen senaatin kirkollistoituskunta maistraatin välityksellä vaati kaupunginvaltuustolta asiasta uutta lausuntoa. Valtuusto päätti²⁾ tällöin selityksessään ainoastaan viitata siihen, mitä se aikaisemmin oli asiasta lausunut, sekä anoa, että valitukset hylättäisiin. Senaatti ei kertomusvuoden kuluessa tehnyt asiaa koskevaa päätöstään.

Kaupunginkassan palkkausrahaston kirjanpito. Maistraatti oli rahatoimikamarille lähettämässään pöytäkirjanotteessa ilmoittanut, että kaupunginkassan palkkausrahasto edelleen oli säilytettävä tileissä, minkä vuoksi kamarin tuli antaa kirjata kaikki mainittuun rahastoon kuuluvat tulot ja siitä suoritettavat menot erikseen eikä talousarvion eri pääluokkien mukaan. Tämän johdosta ja koska rahatoimikamari oli noudattanut kaupunginvaltuuston tästä kirjanpitokysymyksestä tekemää päätöstä, kamari alisti asian kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, ja valtuusto päätti³⁾ lähettää sen valiokuntaan, johon tulivat⁴⁾ vtt Calamnius, Ehrström ja Westermarck. Valiokunta ei antanut mietintöään kertomusvuoden kuluessa.

Lainaobligatioiden varalomakkeiden y. m. säilyttäminen. Sitten kun kivipainaja F. Tilgmann, jonka kivipainossa kaupungin vesijohtolainan obligatiot oli valmistettu, oli jättänyt maistraatille mainitut obligatiot ynnä 260 varalomaketta sekä painatuksessa käytetyn alkuperäisen kiven, maistraatti tiedusteli kaupunginvaltuustolta, miten varalomakkeiden ja kiven suhteen oli meneteltävä. Valtuusto päätti⁵⁾, että varalomakkeet laskettuina ja sineitoityinä oli luovutettava rahatoimikamarille säilytettäväksi kaupungin kassaholvissa sekä että alkuperäinen kivi viranomaisten läsnäollessa oli hiottava sileäksi ja sen jälkeen annettava takaisin kivipainaja Tilgmannille.

Rahatoimikamarin valtuuttaminen määräämään etuanteja maksettavaksi hallituksille ja johtokunnille. Vaivaishoitojohtokunnan tekemän esityksen, että johtokunnan kassanhoidaja oikeutettaisiin johtokunnan tehtyä tilauksen tilityselvöllisyyden ehdoin joka kuukauden vaihteessa ennakolta nostamaan rahatoimikamarista vaivaishoidon menoihin tarvittavat varat, kaupunginvaltuusto lähetti⁶⁾ rahatoimikamariin. Myöhemmin kamariin lähetettiin⁷⁾ myöskin kansakoulujohtokunnan esittämä anomus, että joko kamarin toiminta järjestettäisiin siten, että maksumääräyksiä annettaisiin useammin ja maksuja suoritettaisiin muinakin aikoina kuin siihen asti, tai myös johtokunnalle myönnettäisiin oikeus saada vuoden varrella suurehkoissa erissä tilata kamarilta eri määrärahat, jotka vuoden lopussa lilitettäisiin. Kamarin tämän johdosta asiasta antaman lausunnon mukaisesti valtuusto päätti⁸⁾ valtuuttaa kamarin sekä edellä mainituille johtokunnille että myös muille kaupungin asettamille hallituksille ja johtokunnille niiden tilauksesta ja vastuulla määräämään maksettavaksi sopivia etuanteja jokaista kuukautta varten ehdoin, että nämä hallitukset ja johtokunnat olivat velvolliset kuukauden lopussa antamaan kamarille tilityksen varain käytöstä sekä ettei kamari ennen tämän tilityselvöllisyyden täyttämistä minkään syyn nojalla saanut antaa lisää ennakkoa.

Tuulaakin kanto-oikeus. Koska tuulaakia kaupungissa sai kantaa 3 % tuulaakiverotuksen alaisen tavaratullimäärästä ainoastaan vuoden 1877

¹⁾ Valt. pöytäk. 14 p. elok. 4 §. — ²⁾ S:n 12 p. marrask. 14 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 4 §. — ⁴⁾ S:n s:n 12 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. toukok. 4 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. maalisk. 17 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. maalisk. 10 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 19 §.

loppuun, ellei annettavalla asetuksella toisin määrätty, maistraatti sen varalta, ettei tällaista asetusta vuoden varrella annettaisi, alisti kaupunginvaltuuston harkittavaksi, eikä olisi syytä Hänen Keisarilliselta Majesteetiltaan anoa, että kaupunki oikeutettaisiin samoin perustein kuin siihen asti kantaan tuulaakia, kunnes asiaa koskeva asetus oli annettu. Asiaa esiteltäessä valtuusto päätti¹⁾ antaa kaupungin hallituksena toimivan maistraatin asiaksi tässä kysymyksessä valvoa kaupungin oikeutta ja tässä tarkoituksessa ryhtyä niihin toimenpiteihin, jotka saattoivat käydä tarpeellisiksi.

Vesijohtoa varten tarvittavien koneiden ja tarveaineiden tullivapaus. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1876 senaatilta anonut²⁾, että vuonna 1871 vesijohdon silloiselle toimiluvanhaltijalle myönnetty vapautus erinäisten vesijohdon teettämistä ja kuntoonpanoa varten maahan tuotujen koneiden ja tarvikkeiden tulli- ja merenkulkumaksuista ulotettaisiin niihin henkilöihin, jotka rahatoimikamari tai vesijohdon valvontaa varten asetettu erityinen lautakunta otti suorittamaan johtotöitä taloissa ja rakennuksissa. Senaatti myöntyi³⁾ tähän anomukseen vuonna 1877 ehdoin, että se kaupunginviranomainen tai erikoislautakunta, joka hoiti kaupungin vesijohdon valvontaa, täytti toimiluvanhaltijalle mainittuna vuonna määrätty puheena olevan vapautuksen nauttimisen ehdot ja että kaupunki sitoutui samaan vastuuseen, joka toimiluvanhaltijalle tässä suhteessa oli määrätty.

Veronkannantakausien määrääminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾, että kertomusvuonna järjestettäisiin kaksi veronkannantakautta, toinen heinäkuun keskivaiheilla ja toinen syyskuun alussa, jolloin verovelvollisten tuli suorittaa kaupungille tulevat veronsa, minkä ohessa kamari valtuutettiin tarkemmin määräämään maksupäivät.

Lyhennysluettelojen tarkastus. Vtn Tallgrénin ja kauppias E. J. Willstedtin toimittamastaan vuosien 1874 ja 1875 suostuntaverojen ja henkirahojen lyhennysluettelojen tarkastuksesta antaman lausunnon kaupunginvaltuusto vuonna 1876 oli jättänyt⁵⁾ maistraatille. Tämän johdosta kaupunginvaltuustolle antamassaan lausunnossa maistraatti vastasi mainittuja luetteloja vastaan esitettyihin huomautuksiin, ja valtuusto päätti⁶⁾ sen nojalla, mitä maistraatti oli tuonut esiin, olla omaksumatta esitettyjä muistutuksia omikseen ja ainoastaan antaa puheenjohtajalle tehtäväksi merkitä luetteloihin, että valtuusto oli ne tarkastanut ilman että muistutuksiin oli havaittu olevan aihetta.

Vallion valitukset kunnallistaksoituksesta. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1876 antanut⁵⁾ läänin kuvernöörille lausunnon niistä valituksista, jotka valtion puolesta oli esitetty sen kaupungissa omistamille taloille ja rakennuksille pannuista vuoden 1875 kunnallisveroista. Maistraatin sittemmin ilmoitettua, että kuvernööri hyväksyen valitukset oli vapauttanut valtion maksamasta puheena olevia veroja, valtuusto päätti⁷⁾, ettei kaupungin puolesta valitettaisi kuvernöörin päätöksestä.

Suomen pankin valitus kunnallistaksoituksesta. Läänin kuvernöörin vaa-dittua kaupunginvaltuuston lausuntoa Suomen pankin senaatin talousosastoon pankin maksettavaksi määrätyistä vuoden 1875 kunnallisveroista tekemästä valituksesta valtuusto vuonna 1876 oli lähettänyt⁸⁾ asian kunnallistaksoitukseen kohdistuvia valituksia käsittelemään asetettuun valiokuntaan⁸⁾.

¹⁾ Valt. pöytäk. 28 p. marrask. 22 §. — ²⁾ Ks. s. 152. — ³⁾ Valt. pöytäk. 11 p. huhtik. 12 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 23 §. — ⁵⁾ Ks. s. 150. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 14 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. toukok. 6 §. — ⁸⁾ Ks. s. 151.

Tämän lausuttua asiasta mielipiteensä valtuusto antoi¹⁾ siltä vaaditun lausunnon pääasiallisesti valiokunnan ehdotuksen mukaisesti. Myöhemmin ilmoitettiin²⁾, että senaatti hyväksyen valitukset oli vapauttanut pankin velvollisuudesta ottaa osaa kaupungin menojen suorittamiseen.

Yksityishenkilöiden kunnallistaksoituksen johdosta esittämät valitukset. Niistä valituksista, joita yksityiset henkilöt vuonna 1876 olivat esittäneet heille vuodelta 1875 määrättyjen kunnallisverojen johdosta, kuvernööri vuonna 1876 oli hyväksynyt³⁾ ens. arvoluokan kapteenin A. Melanin ja kenraaliadjutantti, vapaaherra A. E. Ramsayn valitukset, mutta hylännyt³⁾ ne valitukset, jotka seuraavat henkilöt olivat esittäneet, nim. eversti, vapaaherra G. E. Ramsay y. m. henkivartioston kolmannen suomalaisen tarkk'ampujapataljoonan upseerit, lennätinaseman päällikkö A. Ehrenstolpe, lennätinhallituksen vanhempi mekanikko K. Kruskopf, mainitun hallituksen sihteeri, kolleegiasessori A. Avellan ja saman hallituksen ylimekanikko E. Kruskopf. Vuonna 1877 kuvernööri otti käsiteltäväkseen muut yksityishenkilöiden tekemät samaa tarkoittavat valitukset ja hyväksyi tällöin neiti M. Lukinin⁴⁾ ja veturinkuljettaja I. Krestisen⁵⁾ valitukset, jota vastoin filosofiankandidaatti J. Rahmin⁶⁾, kolleegireistraattori W. Jegoroffin⁶⁾, eron saaneen sotilaan M. Eingellin⁶⁾, vääpelinvaimo A. L. Balkovitschin⁶⁾, eron saaneen sotilaan J. Andrejeffin⁷⁾, neiti E. Chydeniuksen⁴⁾, eron saaneen vääpelin N. Hoffmanin⁴⁾, Alankomaiden konsulin J. Addensin⁸⁾ ja leskirovastinna I. Bonsdorffin⁹⁾, valitukset hylättiin. Patrullipurren vahtimestarin C. H. Nymanin³⁾ valituksen ratkaisemisesta ei kertomusvuonna saapunut ilmoitusta kaupunginvaltuustolle.

Kapteeni Melanin ja kenraaliadjutantti vapaaherra A. E. Ramsayn vapauttamista kunnallisveroista koskevista kuvernöörin päätöksistä kaupunginvaltuusto jo vuonna 1876 oli valittanut³⁾ senaatin talousosastoon. Sitten kun myöskin eversti, vapaaherra G. E. Ramsay y. m. henkivartioston kolmannen suomalaisen tarkk'ampujapataljoonan upseerit, vanhempi mekanikko K. Kruskopf, kolleegiasessori A. Avellan ja ylimekanikko E. Kruskopf olivat mainittuun osastoon valittaneet heitä koskevista kuvernöörin päätöksistä, valtuusto antoi¹⁰⁾ kuvernöörin lähetepäätöksillä vaatimat lausunnot näistä valituksista. Myöhemmin maistraatti ilmoitti, että senaatti oli vapauttanut kapteeni Melanin¹¹⁾ sekä vanhemman mekanikon K. Kruskopfin¹²⁾ kolleegiasessori Avellanin¹²⁾ ja ylimekanikko E. Kruskopfin¹²⁾ heidän maksettavakseen pannuista veroista, ensiksi mainitun hyväksyen kuvernöörin päätöksen ja muut heidän esittämiensä valitusten mukaisesti, jota vastoin senaatti oli hylännyt¹¹⁾ eversti, vapaaherra G. E. Ramsayn y. m. henkivartioston kolmannen tarkk'ampujapataljoonan upseerien valitukset. Kenraaliadjutantti, vapaaherra A. E. Ramsayn kunnallistaksoitusta koskevan kuvernöörin päätöksen johdosta esitetyn valtuuston valituksen ratkaisemisesta ei valtuustolle kertomusvuoden kuluessa saapunut ilmoitusta.

Edelleen kaupunginvaltuusto antoi kuvernöörin vaatimat lausunnot niistä valituksista, jotka oluenpanija J. K. Kröckel¹³⁾ ja ent. aliupseeri C. Hecht¹⁴⁾ olivat esittäneet kuvernöörille heidän maksettavakseen pannuista kunnallisveroista, niinikään vuodelta 1875, ja kuvernööri hylkäsi sekä edellisen¹⁵⁾ että

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. tammik. 5 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 4 §. — ³⁾ Ks. s. 151. —

⁴⁾ Valt. pöytäk. 29 p. toukok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 9 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. toukok. 7 §. —

⁷⁾ S:n 29 p. toukok. 4 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 2 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. syysk. 2 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. helmik. 4 §, 11 p. huhtik. 9 § ja 2 p. toukok. 11 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. toukok. 5 §. —

¹²⁾ S:n 14 p. elok. 3 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. helmik. 11 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. toukok. 10 §. —

¹⁵⁾ S:n 14 p. elok. 18 §.

jälkimmäisen ¹⁾ valituksen. Oluenpanija Kröckel valitti kuitenkin kuvernöörin päätöksestä senaatin talousosastoon, joka sen johdosta vaati kaupunginvaltuustolta uutta lausuntoa asiasta. Valtuusto antoi ²⁾ sittemmin tämän lausunnon, mutta näiden valitusten ratkaisusta ei valtuustolle vuoden varrella saapunut ilmoitusta.

Vapautus kunnallisveroista. Nya teaterhus aktiebolaget nimisen yhtiön johtokunta, jonka hoidossa oleva laitos siihen asti ei ollut suorittanut kunnallisveroja, mutta oli määrätty maksamaan ne vuodelta 1875, anoi kaupunginvaltuustolta, että teatteri vastedeskin tavalla tai toisella vapautettaisiin suorittamasta välittömiä veroja kaupungille. Valtuusto epäsi ³⁾ johtokunnan anomuksen, mutta lausui samalla, että kaupungin jollakin tavalla tulisi avustaa teatteria.

Kunnallisverojen palauttaminen. Yliopiston asiamiehen valitettua läänin kuvernöörille siitä, että yliopiston maksettavaksi oli vuodelta 1875 pantu kunnallisveroja, ja vaadittua, että kaupunki velvoitettaisiin suorittamaan takaisin näiden määrä, 2,836: 48 markkaa, kuvernööri vaati kaupunginvaltuustolta asiasta lausuntoa. Kun tämä oli annettu ⁴⁾, kuvernööri antamassaan lausunnossa hyväksyen valituksen velvoitti rahatoimikamarin vaadittaessa maksamaan yliopistolle takaisin mainitun rahamäärän. Tämän johdosta valtuusto päätti ⁵⁾ anoa, että maistraatti kehoittaisi kamaria kaupungin puolesta valittamaan päätöksestä korkeimpaan oikeuteen.

Lausunto valtionverojen takavarikoimista koskevasta valituksesta. Varatuomari A. Törngrenin valitettua hänen luonaan hänen maksettavakseen pantujen valtionverojen perimiseksi toimitetusta takavarikoinnista kuvernööri vaati kaupunginvaltuustolta lausuntoa asiasta. Valtuusto päätti ⁶⁾ lausunnossaan huomauttaa, että koska valitus ei koskenut kaupungin etua, valtuustolla ei ollut asiaan mitään huomauttamista.

Puhtaanapidon korvauksen korottaminen. Kauppias G. Barkoff, joka oli ottanut ⁷⁾ urakalle kaupungin yleisten paikkain ja katuosuuksien puhtaanapidon marraskuun 1 p:stä 1876 samaan päivään vuonna 1877, anoi katsoen niihin vaikeuksiin, joita tämän tehtävän huolellinen hoitaminen viimeisen lumisen talven aikana oli aiheuttanut, kaupunginvaltuustolta 4,000 markan suuruista lisäystä siihen korvaukseen, joka hänelle tehdyn sopimuksen mukaan oli puheena olevasta puhtaanapidosta taattu. Valtuusto epäsi ⁸⁾ anomuksen.

Luontoismajoituksen rahakorvaus. Majoitustoimikunta antoi kaupunginvaltuustolle laatimansa ehdotuksen niiksi rahakorvauksiksi, jotka kaupunkiin sijoitetun sotaväen kesäkuun 1 p:stä 1877 samaan päivään vuonna 1878 tuli saada asunnon ja muiden luontoisetujen sijaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ täydellisesti tämän ehdotuksen, johon sisältyvät rahamäärät olivat jonkin verran korotetut edellisiksi vuokravuodeksi vahvistetuista vastaavista määristä.

Venäläisen insinöörilaitoksen virkamiesten vuokratrahoja koskeva valitus. Suomen sotilaspiirin piiri-insinöörihallituksen päällikkö oli läänin kuvernöörille valittanut siitä, että majoitustoimikunta osin kokonaan oli kieltäytynyt suorittamasta vuokratrahoja erinäisille insinöörilaitoksen ja muiden sotilasrakennusten kuin linnoitusten hallituksen palveluksessa oleville virkamiehille, osin oli maksanut niistä vain osan. Sitten kun kuvernööri julistamassaan päätöksessä oli hyväksynyt nämä valitukset, majoitustoimikunta alisti kaupunginvaltuuston päätettäväksi, oliko syytä valittaa senaattiin kuvernöörin päätöksestä.

¹⁾ Valt. pöytäk. 14 p. elok. 27 §. — ²⁾ S:n s:n 18 §. — ³⁾ S:n 2 p. toukok. 3 §. — ⁴⁾ S:n s:n 1 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. elok. 28 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 8 §. — ⁷⁾ Ks. s. 153. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 18 p. syysk. 10 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 6 §.

Asiaa esiteltäessä valtuusto päätti¹⁾ antaa rahatoimikamarille toimeksi hankittuaan asiasta tarkemman selvityksen valittamalla hakea oikaisua niihin kyseessä olevan päätöksen kohtiin, joissa kunnan maksuvelvollisuus ei ollut kiistämätön.

Valtiopäivämiespalkkioiden maksaminen. Kaupungin valtiopäiväedustajain anottua maistraatilta, että heille suoritettaisiin asiaankuuluvat ylläpito-maksut, kaupunginvaltuusto maistraatin esityksestä päätti²⁾, että mainitut maksut sai heille kuukausittain suorittaa kaupunginkassasta, minkä jälkeen tarkoitukseen tarvittavat varat taksoitettaisiin ja kannettaisiin seuraavan kunnallisverojen kannannan yhteydessä ja kyseinen ennakko maksettaisiin takaisin kaupunginkassaan.

Rahatoimikamarin puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto vuoden 1878 talousarvion käsittelyn yhteydessä myönsi³⁾ kamarin puheenjohtajalle 3,000 markan suuruisen lisäpalkkion kuluvalta vuodelta sekä 6,000 markkaa kamarin jaettavaksi palkkioiksi vuonna 1877 toimineille jäsenille ja varajäsenille.

Rahatoimikamarin sihteerin palkka. Rahatoimikamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto vahvisti⁴⁾ kamarin sihteerin palkan 4,000 markaksi vuodessa.

Satamakonttorin kirjanpitäjän palkkaetujen järjestely. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1876 antanut rahatoimikamarille tehtäväksi⁵⁾ antaa ehdotuksen satamakonttorin kirjanpitäjän palkkauksen järjestämisestä; mainitun viran-pitäjän palkka oli siihen asti ollut 9 % satamakonttorin kannannasta. Koska tämä palkka, joka täten laskettuna vuosina 1866—70 keskimäärin oli ollut 3,809: 27 markkaa vuodessa, seuraavana viisivuotiskautena 1871—75 kannan-lisääntymisen johdosta oli noussut keskimäärin 5,647: 90 markkaan vuodessa ja tätä määrää oli pidetty liian suurena, kamari ehdotti, että satama-konttorin kirjanpitäjä saisi 2,000 markan suuruisen kiinteän vuosipalkan ja ja sen lisäksi 2 % puheena olevasta kannannasta, jolloin vuosipalkka yhteensä nousisi n. 3,200 markkaan. Sen ohessa olisi tätä paraikaa avoimna olevaa virkaa täytettäessä määrättävä ehdoksi, että sen vastaisen haltijan tuli alistua vastedes mahdollisesti tarpeelliseksi havaittavaan palkanjärjestelyyn. Asiaa esiteltäessä valtuusto hyväksyi⁶⁾ kamarin ehdotuksen kannanta-prosentin alentamisesta 2:een, mutta vahvisti kamarin vähemmistön teke-män ehdotuksen mukaisesti kiinteän palkkamäärän 2,500 markaksi vuodessa, minkä ohessa virkaa avoimeksi julistettaessa määrättäisiin ehto, että sen haltijan tuli alistua odotettavissa olevassa yleisessä palkkajärjestelyssä vahvistettaviin palkkaetuja koskeviin määräyksiin.

Majoitustoimikunnan majoitusmestarin palkankorotus. Majoitustoimikun-nan esityksestä ja maistraatin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto korotti⁷⁾ toimikunnan palveluksessa olevan majoitusmestarin vakinaisen palkan, joka viran aikaisemman haltijan, edesmenneen kuvernementinsihteerin K. G. Backmanin sitä hoitaessa oli ollut 1,200 markkaa vuodessa, mihin hänelle oli tullut lisäksi 800 markan henkilökohtainen palkanlisäys, 2,000 markkaan vuodessa.

Vaivaishoitojohtokunnan sihteerin palkka. Vaivaishoitojohtokunnan sihteerin ja kassanhoitajan toimien tultua toistaiseksi yhdistetyiksi kaupungin-

¹⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 16 §. — ²⁾ S:n 15 p. helmik. 6 §. — ³⁾ S:n 31 p. jouluk. 1 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 18 §. — ⁵⁾ Ks. s. 154. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 27 p. helmik. 9 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. elok. 24 §.

valtuusto vuonna 1876 oli antanut johtokunnalle tehtäväksi¹⁾ niin pian kuin rahatoimikamari oli ottanut sen varainhallinnon hoidettavakseen antaa valtuustolle mainittujen toimien lopullista järjestämistä ja palkkaetuja koskevan ehdotuksen. Johtokunta ehdotti²⁾ tämän johdosta, että yhdistettyjen virkain palkka, joka maaliskuun 1 p:stä 1876 väliaikaisesti oli ollut 2,000 markkaa vuodessa, korotettaisiin 2,500 markkaan, jolloin tilien huolellisesta hoidosta myönnetty 200 markan palkkio poistettaisiin. Asiaa esiteltäessä valtuusto, joka katsoi, ettei vaivashoitojohtokunta enää tarvinnut varsinaista kassanhoitajantointia, päätti³⁾ vahvistaa johtokunnan sihteerin palkan 1,200 markaksi vuodessa, minkä lisäksi hänen niiden ennakkoerien hoidosta, joita rahatoimikamari oli oikeutettu⁴⁾ antamaan johtokunnalle, tuli saada 400 markan vuosipalkkio.

Kansakoulujen opettajiston sekä kansakoulujohtokunnan sihteerin ja taloudenhoitajan palkankorotus. Kansakoulujohtokunnan lähetettyä kaupunginvaltuustolle kaikkien kaupungin kansakoulujen opettajain ja opettajattarien johtokunnalle esittämän palkankorotusanomuksen valtuusto lähetti⁵⁾ asian siihen valiokuntaan¹⁾, joka aikaisemmin oli asetettu tarkistamaan kaupungin kansakoulujen ohjesääntöä. Johtokunnan myöhemmin tekemän esityksen, että yläkansakoulujen laulunopettajan palkkaa korotettaisiin 500 markkaa, mainittujen koulujen saman aineen opettajattaren palkkaa 300 markkaa sekä johtokunnan sihteerin ja taloudenhoitajan palkkoja edellistä 150 ja jälkimäistä 400 markkaa, valtuusto sensijaan lähetti⁶⁾ talousarviovaliokuntaan. — Erikoismietinnössä⁷⁾, jonka tämä valiokunta antoi erinäisistä sen valmisteltaviksi annetuista määrärahakysymyksistä, lausuttiin, että koska kysymys kansakoulujen opettajiston yleisestä palkankorotuksesta oli valmisteltavana eräässä toisessa valiokunnassa, talousarviovaliokunta ei ollut katsonut asiaan ryhtyä tutkimaan johtokunnan edellä mainittua esitystä, vaan oli ainoastaan tahtonut ehdottaa, että kyseessä olevat erikoispalkankorotukset, yhteensä 1,350 markkaa, merkittäisiin vuoden 1878 talousarvioon ehdollisesti, t. s. riippuvaisiksi valtuuston vastedes tehtävästä päätöksestä, ei kuitenkaan lisäyksiksi asianomaisen palkannauttijan palkkamäärään, vaan sen 12,100 markan suuruisen lisämäärän korotukseksi, jonka maistraatti oli ottanut kyseiseen talousarvioehdotukseen sen varalta, että muulle opettajakunnalle myönnettiin palkankorotus. — Talousarvion järjestelyssä valtuusto hyväksyi⁸⁾ talousarviovaliokunnan ehdotuksen. Kysymystä puheena olevien viranhaltijain palkkain korottamisesta ei niin ollen kertomusvuonna lopullisesti ratkaistu, eikä myöskään kysymys kansakoulujen opettajiston yleisestä palkankorotuksesta joutunut vuoden varrella lopullisesti ratkaistavaksi.

Kansakoulunopettajattarien ikäkorotukset. Kaupungin kansakoulujen ohjesääntöä tarkastamaan asetettu valiokunta¹⁾ lausui, että se mainittua asiaa käsitellessään oli päättänyt ottaa uuteen ohjesääntöehdotukseensa kansakoulujohtokunnan ehdottamat määräykset, että kansakoulujen vakinaisella opettajalla ja opettajattarella tuli olla oikeus ikäkorotuksen saamiseksi lukea hyväkseen se aika, jonka hän oli toiminut jossain kunnan koulussa avustavana tai virkaatekevänä, sekä että vakinaisen opettajan tai opettajattaren ollessa enintään kaksi kuukautta estyneenä virkaansa hoitamasta hänellä oli oikeus tässä tarkoituksessa lukea tämä aika hyväkseen, jota vastoin

¹⁾ Ks. s. 195. — ²⁾ Valt. pöytäk. 13 p. maalisk. 17 §. — ³⁾ Sn 29 p. toukok. 1 §. —

⁴⁾ Ks. s. 269. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 29 p. toukok. 12 §. — ⁶⁾ Sn 12 p. marrask. 10 §. —

⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 31 p. jouluk. 1 §.

esteen tai virkavapauden kestäessä kauemmin tämä oikeus kuului virkaa-tekeväälle opettajalle tai opettajattarelle. Tämän mukaisesti valiokunta ehdotti, että kaupunginvaltuusto odottamatta valiokunnan täydellistä ehdotusta kansakoulujen uudeksi ohjesäännöksi myöntyisi kansakoulujohtokunnan tekemään ja valtuuston aikaisemmin epäämään esitykseen¹⁾ 10 %:n palkankorotuksen myöntämisestä opettajattarille M. Lagukselle, I. Molanderille ja E. Weckmanille edellä mainittujen perusteiden mukaisesti. Valtuusto hyväksyi²⁾ valiokunnan ehdotuksen.

Määräraha avustavan insinöörin palkkaamiseksi rakennuskonttoriin ja palkankorotuksen myöntämiseksi v. t. kaupungininsinöörille. V. t. kaupungininsinööri C. Reuter oli katsoen niihin lukuisiin suuriin ja tärkeihin töihin, jotka hänelle oli määrätty juoksevien asiain lisäksi, rahatoimikamarille huomauttanut, että kaupungininsinöörille kuuluvat työt välttämättömästi oli jaettava kahden henkilön kesken, minkä vuoksi hänelle oli palkattava apulaiseksi insinööri, joka 300 markan kuukausipalkasta pääasiallisesti huolehtisi yksityiskohtain valmistelusta ja valvoisi vuosittain suoritettavia töitä, sekä samalla anonut, että hänen oma palkkansa korotettaisiin 300 markasta 500 markkaan kuukaudessa. Rahatoimikamari puolestaan kannatti esitystä siinä muodossa, että avustava insinööri aluksi otettaisiin ainoastaan kuluvaaksi vuodeksi, jolloin v. t. kaupungininsinöörin tulisi vastata hänen töistään ja tarkastaa ne sekä että v. t. kaupungininsinöörille toistaiseksi ja kunnes kaupungininsinöörinvirka vakinaisesti täytettiin, myönnettäisiin palkankorotusta 200 markkaa kuukaudessa maaliskuun 1 p:stä luettuna säilyttämällä ne 150 markkaa vuodessa, jotka hän sai matkarahoiksi. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ avustavan insinöörin palkkaamista koskevan ehdotuksen kamarin ehdottamassa muodossa, mutta lähetti kysymyksen v. t. kaupungininsinöörin palkan korottamisesta kaupungin järjestelytöiden perusteita koskevaa kysymystä käsittelemään asetettuun valiokuntaan⁴⁾.

Rahatoimikamari ilmoitti⁵⁾ sen jälkeen ottaneensa avustavaksi insinööriksi rakennuskonttoriin elokuun 1 p:stä lukien siviili-insinööri F. J. Lindströmin sekä oikeuttaneensa v. t. kaupungininsinöörin mainittuun päivään asti käyttämään muuta tarpeen vaatimaa apua. Tämän yhteydessä kaupunginvaltuusto otti kysymyksen palkankorotuksen myöntämisestä v. t. kaupungininsinöörille lopullisesti ratkaistavakseen ja päätti⁶⁾ tällöin evätä kamarin ehdotuksen, mutta sen sijaan valtuuttaa kamarin, kunnes kaupungininsinöörinvirka vakinaisesti täytettiin⁶⁾, maksamaan v. t. kaupungininsinöörille sijaisuspalkkioksi 500 markkaa kuukaudessa, halusipa kamari sitten tehdä sopimuksen viransijaisuuden hoitamisesta insinööri Reuterin tai jonkun muun henkilön kanssa. Sen ohessa vapautettiin edellä mainittu valiokunta antamasta asiasta lausuntoa.

Myöhemmin kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin esityksestä päätti⁷⁾ merkitä myöskin vuoden 1878 talousarvioon 300 markan määrärahan kuukautta kohden apulaisen palkkaamiseksi kaupungininsinöörille.

Kaupungininsinöörinviran julistaminen avoimeksi korotetuin palkoin. Palkankorotuksen myöntämistä v. t. kaupungininsinööri C. Reuterille koskevaa asiaa⁸⁾ käsiteltäessä kaupunginvaltuustossa tehdyn ehdotuksen, että kaupungininsinöörinvirka ensi tilassa täytettäisiin vakinaisesti, valtuusto jätti⁹⁾ rat-

¹⁾ Ks. s. 155. — ²⁾ Valt. pöytäk. 15 p. helmik. 9 §. — ³⁾ Sm 11 p. huhtik. 2 §. —

⁴⁾ Ks. s. 319. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 15 p. kesäk. 3 §. — ⁶⁾ Ks. s. 313. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 1 §. — ⁸⁾ Ks. ylemp. t. s. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. huhtik. 2 §.

kaisematta, kunnes rahatoimikamari oli valtuustolle esittänyt ehdotuksen rakennuskonttorin uudeksi johtosäännöksi. Kamari otti kuitenkin sitä ennen kysymyksen käsiteltäväkseen sen johdosta, että insinööri Reuter oli anonut, että hänet, jotta hän voisi ryhtyä eräihin suurehkoihin suoritettaviin töihin, määrättäisiin virkaansa määrääjäksi, ja kamarin evättyä tämän anomuksen pyytänyt kamaria joko uudistamaan hänen virkamääräyksensä varmemmalla pohjalla tai peruuttamaan sen. Kamarin sen jälkeen esittämän ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti¹⁾, että kaupungininsinöörinvirka täytettäisiin vakinaisesti ja julistettaisiin heti haettavaksi seuraavin ehdoin:

että vastaisen kaupungininsinöörin, joka ei virkansa ohella saanut hoitaa muuta virkaa eikä tointa, tuli paitsi 600 markkaa matkarahoja saada 7,000 markan vuosipalkka, johon viiden vuoden palveluksen jälkeen tulisi lisää 1,000 markkaa ja taas viiden vuoden palvelusajan jälkeen uudestaan 1,000 markkaa; sekä

että hän oli velvollinen noudattamaan rahatoimikamarin hänelle antamia määräyksiä samoin kuin sitä kaupungininsinöörin ja kaupungin rakennuskonttorin johtosääntöä, jonka kaupunginvaltuusto tuli vahvistamaan.

Kaupungininsinöörinvirka julistettiin sen jälkeen haettavaksi, ja myöhemmin valtuusto täytti²⁾ sen vakinaisesti.

Toimenpiteitä vakanssisäästön johdosta. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1876 antanut³⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi antaa ehdotuksen toimenpiteihin ryhtymisestä sen vakanssisäästöä koskevan edun takaamiseksi kaupungille, joka elokuun 31 p:nä 1876 annetussa julistuksessa oli säädetty siviilivirkoihin nähden. Tämän johdosta kamari ehdotti, että valtuusto valtuuttaisi kamarin määräämään asianomaiselle siviiliviraston leski- ja orpokassan varain tilittäjälle maksettavaksi ainoastaan sen määrän, joka vahvistetun sijaisuspalkkion vähentämisen jälkeen oli jäljellä sillä kertaa avoimna olevien oikeus- ja kunnallispormestarinvirkein sekä kaupunginlääkärinterviran palkoista, joista viroista jo oli kannettu neljän kuukauden vakanssisäästö. Ottamalla huomioon mainitun kassan oikeus tähän säästöön säädetyn ajan kuluessa olisi samalla tavalla meneteltävä avoimen kaupunginkamreerinviran ja sellaisten vastedes avoimeksi joutuvien kunnan virkojen suhteen, jotka olivat kassaan osalliset. Jos näiden toimenpiteiden johdosta esitettiin muistutuksia, jotka joutuivat yleisen revisionoikeuden tutkittaviksi, ja tämän oikeuden päätös oli kaupungille vastainen, kamarin tuli valittamalla siitä senaatin talousosastoon valvoa kaupungin oikeutta. Valtuusto hyväksyi⁴⁾ kamarin esityksen sen kaikilta osilta, ja kamari valtuutettiin ryhtymään kaikkiin asian vaatimiin toimenpiteisiin.

V. t. oikeuspormestarin palkkio. Yhteisen maistraatin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ myöntää sille henkilölle, joka toistaiseksi tuli hoitamaan²⁾ oikeuspormestarin, hovioikeuden asesessori C. A. Öhrnbergin kuoleman johdosta avoimeksi joutunutta oikeuspormestarinvirkaa, 300 markan palkkion kuukaudelta velvoittaen hänet itse palkkaamaan tulevan sijaisensa.

Palkkion myöntäminen majoitustoimikunnan puheenjohtajalle ja toimikunnan sihteerin palkkion korotus. Majoitustoimikunnan tekemän esityksen 2,000 markan vuotuisen palkkion myöntämisestä toimikunnan puheenjohtajalle sekä toimikunnan sihteerin vuosipalkkion korottamisesta 600 markasta kirjuriapu mukaan luettuna 1,000 markkaan kaiken kaikkiaan kaupungin-

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. kesäk. 3 §. — ²⁾ Ks. s. 313. — ³⁾ S:n s. 153. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 13 p. maalisk. 5 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 5 §.

valtuusto lähetti¹⁾ valiokuntaan, joka oli asetettu valmistelemaan toimikunnan uutta johtosääntöä koskevaa kysymystä. Tämän valiokunnan mietinnössään²⁾ puollettua esitystä ja ehdotettua, että myönnettävät palkkiot suoritettaisiin kesäkuun 1 p:stä 1877 lähtien, valtuusto siirsi³⁾ mietinnön käsittelyn vuoteen 1878, joten sitä ei otettu ratkaistavaksi kertomusvuonna.

Vaivaishoitojohtokunnan puheenjohtajan palkkion korottaminen. Vaivaishoitojohtokunnan tekemän esityksen johtokunnan puheenjohtajan, kunnallisneuvos O. Höijerin palkkion korottamisesta 3,000 markasta 5,000 markkaan vuodessa kaupunginvaltuusto epäsi⁴⁾.

Palkkio vaivaishoitojohtokunnan tilien päättämisestä. Vaivaishoitojohtokunnan vuonna 1876 anottua kaupunginvaltuustolta lupaa saada maksaa johtokunnan kassanhoitajalle, kamreeri G. A. Wendellille tavanmukaisen palkkion, 200 markkaa vuodelta eli yhteensä 400 markkaa johtokunnan vuosien 1874 ja 1875 tilien päättämisestä, valtuusto oli antanut maistraatille tehtäväksi vaatia ja lähettää valtuustolle mainittujen vuosien vaivaishoitotilien tarkastajain lausunnot johtokunnan esityksestä. Lausuntojen vuonna 1877 saavuttua valtuusto päätti⁵⁾ tilintarkastajain ehdotuksen mukaisesti johtokunnan anomuksen hyväksyen myöntää kamreeri Wendellille ehdotetun palkkion.

Lahjapalkkio majoitustoimikunnan vahtimestarille J. F. Holmbergille. Majoitustoimikunnan tekemän, maistraatin puoltaman esityksen 400 markan lahjapalkkion myöntämisestä toimikunnan vahtimestarille J. F. Holmbergille ylimääräisestä työstä kaupunginvaltuusto lähetti⁶⁾ talousarviovaliokuntaan, jonka lausunnon⁷⁾ mukaisesti valtuusto talousarvion käsittelyssä päätti⁸⁾ myöntää vahtimestari Holmbergille kyseisestä työstä 300 markan lahjapalkkion.

Rahatoimikamarin toimituskirjoista suoritettavien maksujen taksa. Rahatoimikamari esitti kaupunginvaltuustolle, että ryhdyttäisiin sen suuntaisiin toimenpiteisiin, että kamarin yksityisille antamista toimituskirjoista, jotka siihen asti oli annettu ilmaiseksi, alettaisiin kantaa maksua kamarin laatiman taksaehdotuksen mukaisesti. Ehdotetut maksut olivat seuraavat:

a) pöytäkirjanote ja välikirja: ensimmäinen arkki Smk 2: 40, toinen arkki Smk 1: 20, muut arkit itsekukin Smk 0: 80;

b) jäljennös: Smk 1: — arkilta;

c) tontin kauppakirja: Smk 2: 40;

d) katsastusasiakirja y. m.: ensimmäinen arkki Smk 2: —, muut arkit Smk 1: 20;

e) huutokaupan kuulutus: Smk 1: 60;

f) todistus asiakirjain antamisesta tai muu todistus: Smk 1: 20.

Samalla kuin kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi⁹⁾ rahatoimikamarin esityksen, valtuusto antoi kamarille tehtäväksi anoa Hänen Keisarilliselta Majesteetiltaan ehdotetun taksan vahvistamista.

Erinäisten erikoismaksujen poistaminen. Maistraatin tekemän esityksen kunnan jäsenten erinäisten oikeuksien myöntämisestä suorittamien erikoismaksujen poistamisesta kaupunginvaltuusto lähetti¹⁰⁾ rahatoimikamariin. Kamarin asiaa koskeva lausunto ei saapunut vuoden varrella.

¹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. toukok. 14 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. maalisk. 16 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 21 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. jouluk. 15 §. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 31 p. jouluk. 1 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. toukok. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. lokak. 6 §.

Vuokra- ja kuorma-ajurien taksain muuttaminen. Joidenkin vuokra- ja kuorma-ajurien anottua maistraatilta, että heille voimassa olevia taksoja joiltakin osilta korotettaisiin, ja maistraatin lähetettyä anomuksen lausunnon antamista varten valtuustolle, valtuusto lähetti¹⁾ asian valiokuntaan, johon valittiin²⁾ vtt Calamnius ja Bergroth sekä oikeusraatimies J. F. Gadd, selvityksen hankkimiseksi siitä, kuuluiko mainittujen taksojen vahvistaminen valtuustolle vai maistraatille. Sen johdosta antamassaan mietinnössä valiokunta lausui m. m., ettei voimassa oleva kunnallisasetus antanut maistraatille aihetta käyttää kaupunginvaltuustoa neuvoja antavana viranomaisena, kuten aikaisemmin oli ollut kaupungin vanhinten laita. Kyseistä laatua olevien asiain ratkaiseminen kuului valiokunnan käsityksen mukaan yksinomaan maistraatille, minkä vuoksi valiokunta ehdotti, että valtuusto maistraatille lähetettävässä vastauskirjelmässä selittäisi, että valtuusto katsoi anotun korotuksen myöntämisen maistraatin asiaksi. Asiaa esiteltäessä valtuusto hyläten valiokunnan ehdotuksen ja katsoen puheena olevien taksojen vahvistamisen kunnallisasetuksen mukaan kuuluvan valtuustolle päätti³⁾ maistraatilta anoa, että maistraatti laatisi täydellisen ehdotuksen usein mainittujen taksojen tarpeellisina pidetyiksi muutoksiksi ja lähettäisi sen valtuuston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Tämä ehdotus ei kuitenkaan vuoden varrella saapunut valtuustolle.

Valtionrautateiden tarpeisiin annetun veden hinnan alennus. Tie- ja vesikulkulaitosten ylihallituksen tiedustelun, mihin minimihintaan kaupunki vuosittain voi antaa vesijohdostaan n. 1,000,000 kuutiojalkaa vettä valtionrautateiden kaupungissa olevaa konevarikkoa ja työpajoja varten, kaupunginvaltuusto lähetti⁴⁾ lausunnon antamista varten v. t. vesijohtohallitukseen. Lausunnon saavuttua valtuusto päätti⁵⁾ mainitun hallituksen siinä esittämän ehdotuksen mukaisesti ilmoittaa ylihallitukselle, että vettä vesijohdosta toistaiseksi voitiin antaa valtionrauteille joko 6,000 markan hintaan vuodelta kaiken kaikkiaan ilman mittausta tai myös, jos ylihallitus antoi etusijan mittarin mukaan tapahtuvalle hankinnalle, normaalihintaan, 80 pennillä 100 ruotsalaiselta kuutiojalalta, 25 %:n alennuksin, jos vähintään 1,000,000 kuutiojalkaa vuodessa käytettiin, tai 20 %:n alennuksin, jos kulutus oli yli 750,000, mutta alle 1,000,000 kuutiojalan vuodessa.

Vaakarahojen, satamamaksujen y. m. palauttaminen. Rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto anomuksesta myönsi⁶⁾ kauppias O. Lindbladille hänen suorittamiensa, liiaksi veloitetun vaakamaksujen palautusta yhteensä 110: 16 markkaa.

Samaten päätettiin⁷⁾ merikoulun johtajalle, kauppalavankapteeni L. Krogiukselle rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla suorittaa takaisin liikaa veloitetuja satamamaksuja yhteensä 1,864: 80 markkaa.

Brittiläisen ja ulkomaalaisen raamattuseuran Helsingin raamattuväestön johtajan J. W. Hirvosen rahatoimikamarille tekemän anomuksen, että hänelle suoritettaisiin takaisin se rahamäärä, 222: 88 markkaa, minkä seura oli maksanut vaakarahoina y. m. 20,000 maahan tuoduista raamatunkansista, kaupunginvaltuusto, jonka ratkaistavaksi kamari oli asian alistanut, niinkään hyväksyi⁸⁾.

Valitus vaakarahojen suorittamisesta. Läänin kuvernöörin hyväksyttyä kauppias F. J. F. Sjöblomin valitukset maistraatin tuomiosta, jolla hänen

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. helmik. 10 §. — ²⁾ S:n s:n 17 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. maalisk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. toukok. 16 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. elok. 21 §. — ⁷⁾ S:n s:n 22 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. syysk. 15 §.

anomuksensa saada vapautus vaakamaksujen suorittamisesta eräästä maahan tuodusta kivihiilimäärästä oli eväty, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ antaa rahatoimikamarille toimeksi valittaa kaupungin puolesta kuvernööriin päätöksestä korkeimpaan oikeusasteeseen.

Uusi liikenne- sekä satama-, silta- y. m. maksujen taksa. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1875 asettanut²⁾ valiokunnan laatimaan uutta taksaa, jonka mukaan saapuvista ja lähtevistä sekä kauttakulikutavaroista kaupungille tulevat maksut, satama- ja silta- sekä mittaus-, pakkaus- ja räkäysmaksut y. m. oli kannettava. Vuonna 1876 oli sitäpaitsi samaan valiokuntaan lähetetty³⁾ m. m. maistraatin laatima ehdotus kaupungin satamajärjestykseksi otettavaksi huomioon niiltä osilta, jotka liittyivät valiokunnan alkuperäiseen tehtävään.

Valiokunnan käsiteltäväksi annettiin⁴⁾ myöskin läänin kuvernööriin vuonna 1877 maistraatille lähettämä kirjelmä, jonka mukaan kaikki satamamaksut lokakuun 4 p:nä 1876 laivanmittauksista annetun asetuksen nojalla kesäkuun 1 p:stä 1877 lähtien oli kannettava rekisteritonnin mukaan siten, että 19 tonnia vastasi 10 lästiä.

Sen johdosta antamassaan mietinnössä⁵⁾ valiokunta ensin teki selvää niistä maksuista, jotka pääkohdittain voimassa olevan, vuonna 1851 annetun taksan mukaisesti suoritettiin tuulaakimaksuina, satama-, silta-, siltalastaus-, vaaka-, mittaus-, pakkaus-, räkäys-, parmaus- ja painolastirahoina sekä keittohuonemaksuina. Valiokunta esitti myöskin näiden erilaatuisten maksujen kannannan kokonaismääristä ajanjakson 1870—76 eri vuosina tilastotietoja, jotka osoittivat m. m., että mainittu määrä oli lisääntynyt 193,016: 41 markasta vuonna 1870 308,440: 34 markkaan vuonna 1876. Näiden tulojen merkitys kaupungin taloudelle oli valiokunnan mielestä niin suuri kuin toistaiseksi kohtuullisesti voitiin vaatia kaupungilta, jonka liikenne oli suhteellisen nuori ja kehittymätön. Epäsuotuisaan suuntaan käyvä muutos oli kuitenkin tässä suhteessa pelättävässä, koska Helsingin kummallekin puolelle oli syntynyt uusia kulkuväyliä, jotka vetivät liikennettä puoleensa, nim. Turun, Hangon ja Porvoon rautatiet, joista jokainen päättyi satamaan. Kilpailun syntyminen ei näissä oloissa ollut vältettävissä, varsinkaan siihen meritse tapahtuvaan tuontiin nähden, joka näiden satamain kautta kulki laajoille maaseuduille. Luonnollista oli tosin, että välimatkan lyhemmyyden tai sataman ja kuluttajain välisen kuljetuksen halvemmuuden takia eräät tavara-laadut käyttäisivät hyväkseen jotakin mainituista satamakaupungeista, mutta tärkeänä tekijänä olivat tässä myöskin satamissa näistä tavaroista suoritettavat maksut. Niiden taksan tuli senvuoksi ottaa huomioon kaikki tavaraliikenteeseen vaikuttavat olosuhteet. Sellaisen taksan säilyttäminen, joka vahvisti tärkeimmän kyseessä olevista maksuista, vaakamaksun, kaikista tavaroista yhtä suureksi prosentiksi enemmän kuin neljännesvuosisataa takaperin arvioidusta arvosta, oli nojautumista liikenneoloille mahdollittamaan muuttomattomuuteen ja merkitsi epäkohtaa, joka kauan oli siksi tunnustettu. Vaakamaksut olivatkin viime vuosina osoittaneet alenemisen oireita. — Valiokunnan työn tarkoituksena oli ollut liikenteen verottaminen saavutetun kokemuksen nojalla niin järkipäisesti kuin mahdollista, ja se oli käsittänyt kaikki edellä mainitut maksut paitsi tuulaakia, jota hallitus ja valtiopäivät samaan aikaan käsitelivät. — Vaakamaksut merkitsivät samaten kuin tuulaakikin oikeastaan

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. toukok. 3 §. — ²⁾ Ks. s. 58. — ³⁾ S:m s. 192. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 12 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 7.

itse tavarain suoranaista verotusta ja ainoastaan vähäiseltä osalta varsinaista punnituksen korvausta, kun sitävastoin satamamaksut lähinnä kohdistuivat tavarain merikuljetusneuvoihin, t. s. laivoihin, ja niitä jatkuvasti voitiin pitää korvauksena kaupungin satamain käyttämisestä, samaten kuin myöskin silta- ja siltalastausmaksut olivat olleet — tosin vähäisenä — korvauksena kaupungin rantasiltojen ja laituriin kunnossapidosta. Satama- ja siltamaksut kohdistuivat, joskin välillisesti, ainoastaan meritse saapuviin tai lähteviin tavaroihin ja kaikkiin tavaroihin tasaisesti sen mukaan, missä määrin ne kysyivät alueen kantavuutta, vaakamaksut taas samaten kuin tuulaakikamarissa veloitettu osa siltalastaus- ja mittaussmaksuista kohdistuivat kaikkiin tavaroihin, jotka tullikäsittelyä varten punnittiin, lastattiin, purettiin tai mitattiin. Niin ollen tuntui luonnollisemmalta ja oikeammalta, että vaakamaksut yhdistettiin mainitun siltalastaus- ja mittaussmaksujen osan kanssa yhteiseksi liikennemaksuksi kaikista sellaisista saapuvista ja lähtevistä tavaroina, jotka joko itse tai käytetyn kuljetusvälineen puolesta joutuivat jonkinlaisen tullikäsittelyn alaisiksi, sekä että tätä maksua ei vahvistettu miksiäkään määräprosentiksi tavarain arvosta tai tullimaksusta eikä ainakaan ajateltu niitä korvaukseksi minkään kaupungin laitoksen käyttämisestä, vaan ainoastaan otettiin huomioon, mitä mikin tavara katsoen tulliin ja muihin seikoihin kykeni kantamaan niissä erilaisissa oloissa, joissa se voitiin ja tuli verottaa. Sen sijaan että, kuten tuulaakia kannettaessa, veloitettaisiin kaikista tavaroina sama tullimaksun prosenttimäärä, voitiin tosin tämän liikennemaksun laskemista varten vahvistaa joukko erilaisia prosenttimääriä eri tavaroille, mutta kun tullimäärät saattoivat arvaamattomalla tavalla muuttua ja joka tapauksessa tarvittiin erityinen taksa niitä lukuisia tapauksia varten, joissa ei tullia eikä edes tullikäsittely tullut kysymykseen, oli valiokunnasta tuntunut yksinkertaisemmalta ja tarkoituksenmukaisemmalta laatia uutta liikennemaksua varten erityinen taksa. Yleisölle haitallisen laajuuden välttämiseksi valiokunta tällöin oli ehdottanut yhteiseksi perusmaksuksi 4 penniä leiviskältä ja merkinnyt taksaan erikseen ne tavarat, joista syystä tai toisesta katsottiin olevan kannettava suurempi tai pienempi maksu. Sen ohessa valiokunta mikäli mahdollista ryhmittämällä eri tavaralajit määrättiin yleisiin pääluokkiin oli luullut voivansa helpottaa taksan käyttämistä. Valiokunnan ehdotukset liikennemaksuksi olivat samaten kuin myöskin niiden tavarain määrääminen, joita ei ollut katsottu tarpeelliseksi erityisesti mainita taksassa, vaan jotka oli merkitty nimikkein »kaikki muut tavarat» kohdalle, laajojen laskelmien tulos, laskelmien, jotka pääasiallisesti nojautuivat hankittuihin tietoihin liikenteestä sellaisena, miksi se eri tavaralajien osalta oli kehittynyt Helsingissä, sekä voimassa oleviin tullimääriin, mutta joissa myöskin todennäköisin vastainen kehitys ja kilpailu edellä mainittujen läheisten satamain kanssa oli otettu huomioon. Tällöin oli pidetty ohjeena, että maksujen pienyydellä oli pyrittävä säilyttämään ja lisäämään sellaisten tavarain liikennettä, joita joko ei suoranaisesti kulutettu paikkakunnalla, kuten maaseudun tehtaiden ja maanviljelyksen raaka-aineiden ja tarvikkeiden, tai joita huomattavien määrin myytiin sisämaahan, kuten mausteaineiden, viinien y. m., jota vastoin tavaralajeille, jotka kulutettiin Helsingissä, oli katsottu voitavan määrätä suhteellisesti suuremmat maksut. Edelleen oli pidetty tärkeänä huolehtia siitä, että vaikkakin eri tavaralajien välinen suhde muuttuisi, tämän tärkeän kaupungintulon kokonaismäärä ei saanut mainittavasti vähentyä, ja tässä tarkoituksessa valiokunta oli laatinut erityisen laskelman. Valiokunta oli myöskin katsonut välttämättömäksi vatedeskin erilaisella vero-

tuksella erottaa tavarat lähtö- tai määräpaikan sekä kulutustarkoituksen mukaan, minkä vuoksi taksaan oli otettu määräys, että siinä mainittu maksu oli suoritettava täysimääräisenä ainoastaan sellaisista tavaroista, jotka saapuivat maan ulkopuolella olevalta paikkakunnalta, mutta puolin määrin tavaroista, jotka lähtivät maan ulkopuolella olevaan määräpaikkaan. Sitävastoin ei valiokunnan mielestä liikennemaksua ollut kannettava tavaroista, jotka Helsingistä vietiin oman maan paikkakunnalle tai jotka saapuivat sinne tällaiselta paikkakunnalta; toisaalta suositettiin täten kaupungin kotimaista vientiä, jonka seurauksena oli tuontiliikkeen vilkastuminen ja siitä johtuvat tulot, toisaalta oli useimmissa tapauksissa mahdotonta valvoa tätä vientiä ja tuontia ja saada se verotettavaksi. Kokonaan liikennemaksusta vapaiksi jäisivät tullivapaat tavarat, jotka saapuivat kaupunkiin maitse, erittäinkin rautateitse, sekä meritse saapuvat, kaupungin jokapäiväiseen kulutukseen tarkoitetut maalaistuotteet, n. s. saaristoliikenne. Liikennemaksujen taksaehdotukseen oli muuten otettu vanhasta taksasta sopivia määräyksiä, m. m. maksimimaksun vahvistamisesta leiviskältä venäläisiin ja suomalaisiin satamiin kulkevalle liikenteelle, samoin kuin kaupunginviranomaisten oikeudesta alennusten myöntämiseen liikennemaksusta. Sitävastoin määräykset kauttakulku- sekä varasto- ja krediittivarastotavaran liikennemaksujen palauttamisesta oli asiaa koskevien yleisten asetusten antamisen johdosta tarpeettomina poistettu ja korvattu yleisellä, näitä seikkoja koskevan tullilainsäädännön kanssa sopusoinnussa olevalla määräyksellä, että väärin kannettujen maksujen palauttamista koskeva anomus oli tehtävä rahatoimikamarille yön ja vuoden kuluessa maksun tapahtumisesta tämän oikeuden menettämisen uhalla. — Muita vuoden 1851 taksaan merkittyjä liikenteestä suoritettavia maksuja koskevat päämääräykset valiokunta oli säilyttänyt. Nimitykset olivat kuitenkin saaneet asiallisemman muodon, minkä johdosta myöskin kävisi helpoksi erottaa esim. kaupungille tuleva mittaumaksu mittarimaksusta eli mittarinpalkkiosta, t. s. kaupungin mittareille suorittamasta palkasta. Sitäpaitsi oli otettu käytäntöön tonni lästin sijaan. Itse maksumäärien ja niihin liittyvien määräysten suhteen taksa monilta osiltaan oli maistraatin valiokunnalle lähettämän satamakonttorissa kannettujen maksujen taksaehdotuksen mukainen. — Satamamaksua, joksi oli yhdistetty siihen aikaan suoritettu n. s. satama- ja siltarahat sekä keittohuonemaksu, olisi edelleenkin maksettava ainoastaan laivoista, ja tällöin oli huomattava, että tämä maksu valiokunnan ehdotuksen mukaan suoritettaisiin ainoastaan satamaan saavuttaessa, jota vastoin siihen asti kaikki vieraat alukset, jotka käsiteltiin tullikamarissa, lähtiessäänkin olivat suorittaneet puoli satama- ja siltamaksua; koska kaupungilla oli ainostaan yksi keittohuone, mutta useita satamia, joista yksi sijaitsi niinkin kaukana kuin Sörnäisissä, eivätkä kaikki alukset niin ollen voineet käyttää hyväkseen keittohuonetta, oli katsottu tarpeelliseksi nimellisesti poistaa tämä maksu pakollisten joukosta, minkä vuoksi sen todennäköinen määrä oli vaikuttanut jonkin verran korottavasti satamamaksun numeroihin. Muiden liikennekustannusten kohoaminen sekä jo suoritettavat kalliit ja suoritettavat vieläkin kalliimmat satama- ja siltarakennustyöt tuntuivat riittävän perusteluksi näihin vanhempiin maksuihin verraten syntyvälle maksujen korotukselle. Kaupungista kotoisin olevat alukset oli asetettu samaan asemaan kuin vieraat. Muuten valiokunta pääasiallisesti selvyiden ja järjestyksen aikaansaamiseksi oli määrännyt kaikista kaupungista kotoisin olevista veneistä ja muista aluksista, jotka suuren osan purjehduskautta olivat kiinnitettyinä kaupungin laitureihin ja siltoihin, suoritettavaksi kohtuullisen maksun,

jota suorittaessaan omistajan tuli saada numerolaatta kiinnitettäväksi alukseen. — Siltamaksu vastasi sitä osaa siihenastisista siltalastausmaksuista, joka maksettiin omasta maasta tulevista, tullikamarikäsittelystä vapaista tavaroista, n. s. saaristoliikenteestä, ja kannettiin satamakonttorissa. Jäljellejäävä, tuntuvasti suurempi osa sisältyi uuteen liikennemaksuun. Halkojen siltamaksua oli jonkin verran korotettu, koska kaupunki valiokunnan laatiman parmausmaksuja koskevan ehdotuksen mukaisesti ei tulisi, kuten siihen asti, kantamaan mitään maksua mittain kunnossapidosta. Sitävastoin oli torikaupan etua silmälläpitäen taksaan otettu määräys, ettei siltamaksua saanut kantaa 1 tonnia pienemmästä lastista. — Vaakausmaksu vastasi sitä vaakarahojen osaa, joka satamakonttorissa kannettiin korvaukseksi siellä olevan vaa'an käyttämisestä. — Mittaus-, pakkaus-, räjäys- ja parmausmaksut olivat suolan mittausmaksua lukuunottamatta valiokunnan ehdotuksessa melkein samat kuin vastaavat aikaisemmat maksut, paitsi että ne oli suoritettava ainoastaan mikäli tavana todella oli mitattu j. n. e. Osa mittausmaksuista sisältyi kuitenkin liikennemaksuun. Parmaajille tulevaa korvausta oli vuodesta 1851 tuntuvasti kohonneiden työpalkkain takia jonkin verran korotettu, jota vastoin kaupungille siihen asti suoritetut parmausmaksut kannannan yksinkertaistamiseksi oli poistettu ja, kuten edellä on mainittu, otettu huomioon siltamaksua määrättäessä. Voimassa olevan taksan mukaan kaupunki kantoi jokaisesta saapuvasta halkosylestä 8 penniä, mistä 2 penniä annettiin valantehneille parmaajille lisäpalkkioksi päivystyksestä satamakonttorissa ja loppuosa siihen asti oli hyvin riittänyt parmausmittain kunnossapitoon. Parmaajat taas kantoivat 24 penniä joka syleltä, jonka he pinosivat mittoihin, mutta yleensä ei tähän työhön käytetty heitä, vaan mitä jätkiä tahansa. Niin kauan kuin tämä asiointila sellaisenaan jatkui, voitiin tuskin välttää sitä, että kaupungin erikoistoimenpitein täytyi hankkia ansiota valantehneille parmaajilleen ilman että yleisö silti tuli paremmin palvelluksi, mutta koska oli pidetty kaupungin velvollisuutena pitää mittoja ja parmaajia, tuntui kaupungilla olevan oikeus vaatia, että sen parmaajia käytettiin tai että he ainakin saivat maksun jokaisesta kaupungin laitureilla tai silloilla mitatusta halkosylestä, joko sitten ostaja ja myyjä käyttivät heitä tai ei. Valiokunta ei senvuoksi ollut epäröinyt ottamasta taksaan tätä tarkoitettavaa määräystä, minkä kautta oli saavutettu sekin etu, ettei kaupungin tarvinnut puuttua näiden maksujen kannantaan, josta parmaajat varmasti itse puolestaan huolehtisivat. Siten eivät parmaajat myöskään tarvitsisi lisäkorvausta kaupungilta. — Painolastimaksun valiokunta oli säilyttänyt muuttumattomana. — Keittuhuonemaksu oli edellä mainitusta syystä sisällytetty satamamaksuun, mikäli se oli pakollinen. Keittuhuoneen tosiasiallisesta käytöstä sitä valiokunnan mielestä oli edelleenkin suoritettava, mutta erilaisten perusteiden mukaisesti, jolloin valiokunta erittäinkin oli pitänyt n. s. saaristoliikenteen keittuhuoneen tarvetta silmällä. Keittuhuoneen käytön valvomiseksi oli kuitenkin valiokunnan mielestä paikalle otettava vartija, ellei, mitä valiokunta piti edullisempänä, keittuhuonetta ja tämän maksun kanto-oikeutta voitu tarjota urakalle. — Kaikista ehdotetuista maksuista tuulaakia lukuunottamatta siis ainoastaan liikennemaksu sekä tullissa käsiteltyjen tavarain mittausmaksu veloitettaisiin tuulaakikamarissa ja kannettaisiin rahatoimikonttorissa, jota vastoin muut maksut sekä laskettaisiin että kannettaisiin satamakonttorissa. — Valiokunnan mietintö päättyi ehdotukseen, että kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyisi valiokunnan ehdottaman taksan ja anois, että Hänen Keisarillinen Majesteettinsa vahvistaisi sen noudatettavaksi vuoden 1877 purjehduskauden alusta lukien.

Mietintöön liittyi vtn Ignatiuksen vastalause, jossa puolustettiin valiokunnan kannasta poikkeavaa kantaa parmauslaitosta ja parmausmaksua koskevassa kysymyksessä.

Asiaa ensimmäistä kertaa käsiteltäessä ¹⁾ kaupunginvaltuustossa vt Dalström, joka aikaisemmin oli kuulunut valiokuntaan, esitti joukon tarkasti perusteltuja muistutuksia valiokunnan taksaehdotusta vastaan. Valtuuston päätettyä ²⁾ painattaa nämä muistutukset mietinnön liitteeksi asia otettiin lopullisesti käsiteltäväksi, ja valtuusto hyväksyi ³⁾ tällöin valiokunnan laatiman taksaehdotuksen muutamien pääasiallisesti vastalauseen tekijän ehdotusten mukaisin parmauslaitosta koskevin muutoksin; sen ohessa hyväksyttiin valiokunnan ehdotus anomukseksi, joka valtuuston tuli asian johdosta esittää, siten muutettuna, että päätettiin anoa, että taksa vahvistettaisiin heti noudatettavaksi.

Myöhemmin maistraatti lähetti ⁴⁾ kaupunginvaltuustolle senaatin marraskuun 6 p:nä tekemän päätöksen, jolla valtuuston hyväksymä taksa oli vahvistettu noudatettavaksi tammikuun 1 p:stä 1878, kuitenkin ehdoin, että se vapautus kaupungille tulevista maksuista, joka vuonna 1859 annetun asetuksen ja vuonna 1871 annetun julistuksen nojalla oli myönnetty kauttakulkuvarasto- ja kauttakulikutavaroille, vatedeskin taksa sovellettaessa oli myönnettävä tällaisille tavaroille. Valtuusto antoi ⁴⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi ensi tilassa julkaista taksan painosta.

Siten vahvistettu taksa oli sisällykseltään seuraava:

Taksa, jonka mukaan liikennemaksu sekä satama-, silta-, vaakaus-, mittaus-, pakkaus-, räkäys-, parmaus-, painolasti- ja keittohuonemaksut Helsingin kaupungissa lasketaan ja kannetaan.

1. Liikennemaksua

suoritetaan alempana olevan erikoistaksan mukaan tulevista ja menevistä, tullinalaisista tai tullivapaista tavaroista:

a) koko taksassa mainittu määrä tavarasta, joka joko suoraan tai kauttakulkuteisin tuodaan Suomen ulkopuolella olevasta paikkakunnasta, ja

b) puoli määrästä tavarasta, joka viedään maan ulkopuolella sijaitsevaan paikkakuntaan.

Tavara, joka tuodaan rautateisin ja jota ei tässä kaupungissa tullata, on liikennemaksusta vapaa. Tullivapaista matkakapineista ei myöskään suoriteta tätä maksua.

Missään tapauksessa ei venäläisestä satamasta tulevasta tavarasta suoriteta 20 penniä enempää eikä sinne menevästä 5 penniä enempää leiviskältä.

	Määrä.	Penniä.
Ajokalut:		
nelipyöräiset:		
resoorilla: täyskatetut	Kapp.	1,000
puolikatetut	»	500
avonaiset	»	200
ilman resooreja, kaikenlaatuiset	»	100
kaksipyöräiset ajokalut; reet	»	50
lastenvaunut, työntökärryt	»	20

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. toukok. 29 §. — ²⁾ S:n 15 p. kesäk. 4 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 8 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. jouluk. 6 §.

	Määrä.	Pennia.
rautatievaunut:		
matkustaja- ja postivaunut	Kapp.	1,500
tavaravaunut	»	1,000
Albumit, kotelot, matkakapinelaukut, laukut, salkut,		
lompakot, kukkarot, sikarikotelot	Leiv.	40
Apteekkitavarat, joita ei erittäin mainita	»	20
Asfaltti, asfalttihuopa ja pahvi	»	01
Eläimet, elävät: hevoset ja varsat	Kapp.	300
nautakarja	»	100
muut kotieläimet	»	20
siipikarja	»	04
Fajanssivalmisteet: valkoiset tai yksiväriset	Leiv.	04
muunlaiset	»	08
Gummi, hartsit, pihka, palsami sekä valmisteet niistä:		
männyn- ja kuusenpihka, kolofonium (hartsit), galipot	»	02
muunlaiset; kamvertti	»	08
gummi- ja guttaperkkateokset:		
vaatteet ja jalkineet	»	40
muunlaiset, paitsi erittäin mainitut	»	20
Harjakset, hiukset, karvat ja jouhet:		
hiukset, ihmisten, valmistetut ja valmistamatto-		
mat	Naula	10
karvat, eläinten	Leiv.	02
harjakset ja jouhet	»	10
teokset niistä, yksinkertaiset	»	10
muunlaiset	Naula	04
Hatut ja lakit:		
kaikenlaatuiset hatut	Kapp.	10
painon mukaan käsiteltäessä	Naula	20
hatunkehät	»	10
lakit	Kapp.	04
Hedelmät, vihannekset, ryytimaankasvit, humalat, kukat,		
marjat, sydämet, lehdet, kuoret, juuret, sienet,		
sipulit ja siemenet:		
tuoreet, suolatut tai kuivatut, paitsi alla mainitut	Leiv.	04
astioidut, sokeroimattomat; valmis sinappi	»	20
keitetyt, sokeroit, kuten hillot y. m.; hedelmä-		
ja marjasiirappi; jauhettu kaakao ja suklaa ..	»	40
puserretut tai kuivatut hedelmät ja marjat, kuten		
rusinat, luumut, mantelit y. m.; kaakao papuina;		
humalat	»	08
marja- ja hedelmämehu, sokeroimaton taikka väki-		
viinalla sekottamaton	»	08
Hummerit, ravut ja ostrat	»	10
säilykkeinä	»	20
Juurikasvit	Tynnyri	04
Juusto	Leiv.	20
Kaakelit ja savenvalajanteokset	»	02
Kahvi, kahvin sija-aineet ja paahdettu sikuri ..	»	08
Kalat, maustetut, öljyssä, etikassa tai ilmatiiviisti; kalan-		
mäti	»	20
muunlaiset	»	02
Kammat, paitsi korutavaroihin luettavat	»	20
Kantimet (henkselit) ja sukkanauhut, kaikenlaiset	Naula	04
Kehruuaineet ja -valmisteet:		
silkki, raaka, sekä silkkivanu	Leiv.	08
pumpuli, pellava, hamppu, rohtimet, juutti ja muut		
sellaiset kehruuaineet; villat, shoddy ja villa-		
rippeet	»	02

	Määrä.	Penniä.
lanka ja rihma:		
silkkilanka	Leiv.	40
villalanka	»	20
muunlainen:		
rihma	»	20
lanka	»	12
seililanka ja hampunnyöri	»	04
kudemat, kaikenlaiset, paitsi erittäin mainitut:		
silkkiset: täyssilkkiset	Naula	40
puolisilkkiset	»	20
villaiset, vanutetut ja vanuttamattomat:		
* kuultavat	»	16
boi, friisi, viltti, villamatot, lippukangas	»	04
vilttimatot, koneviltti, voilokki, puser-		
ruskangas ja verkaliuskat	»	01
muunlaiset villakudemat	»	08
pumpuliset: kuultavat	»	10
muunlaiset ja tylli	»	04
pellava-, hamppu-, juutti- y. m. s.:		
batisti, kamarivaate	»	16
patjanpäällykset, mattokangas, matot, purje-		
ja raavenkangas	»	02
muunlaiset	»	06
kudotut tai virkatut teokset (trikotaashi):		
silkkiset: täysi- tai puolisilkkiset	»	20
muunlaiset	»	06
nauhat, koru-ompeleuvaate (Marly), sniljat:		
silkkiset: täysi- tai puolisilkkiset	»	20
muunlaiset	»	04
pitsit ja blondit:		
pumpuliset	»	20
muunlaiset	»	40
nyörinpunoukset:		
täysi- tai puolisilkkiset	»	20
muunlaiset	»	04
kalanverkot, kaikenlaiset	Leiv.	04
ongensiimat	Naula	04
touvit ja köydet	Leiv.	04
täppeet	»	02
säkkikudos ja säkit sekä letkut ja ämpärit liina- tai		
hampukankaasta	»	04
vahavaate ja siitä valmistetut teokset; spatlattu		
maalarinvaate	Naula	01
vahatafti, silkinen	»	12
Kellosepänteokset:		
kellot: yksinkertaiset seinäkellot puusta	Kapp.	05
muunlaiset	»	10
painon mukaan käsiteltynä	Naula	10
kellontarpeet, kuten kellonvieterit, pyörät, viisarit,		
taulut y. m. s.	»	02
Kemialliset tarpeet ja teknilliset preparaatit:		
aluna, alunamuta, ammoniakki, antimoniumi, arse-		
nikki, lyijysokeri, lyijy- ja tinatuhka, boraks,		
glaubersuola, puuetikkahappoinen kalkki, kloori-		
kalkki, magnesia, natron eli sooda, kaiken-		
laatuinen, potaska, salmiakki, salpietari, rikki,		
rikkihärme, salpietari-, suola- ja rikkihappo,		
tinasuola, vesilasi, viinikivi, vitrioli, kaiken-		
lainen	Leiv.	02

	Määrä.	Pennia.
muunlaiset hapot, suolat, oksidit ja muut kemialliset preparaatit	Leiv.	04
Kirjat, painetut, ja käsikirjoitukset, sidotut ja sitomat- tomat, nuotit, kartat, karttapallot, kaiverrusteokset, kivipiirroksot, valokuvat, piirustukset ja maalaukset konttori- ja muistiinpanokirjat	» »	12 40
Kirjoitus- ja piirustustarpeet: kaikenlaiset kynät, kirjoitus- ja piirustus-, liidut, piirus- tuspensselit, kynänvarret, musteastiat y. m. s. ...	Naula	04
kirjoitusmuste	Leiv.	10
Kivihiili ja koki sekä murska	Tynnyri	04
Koneet, instrumentit, astronomiset, kirurgiset, mate- maattiset, merenkulkua varten, optilliset, soitto- ja valokuvaus- y. m.: pianot ja urut	Kapp.	500
harmoonit, harput, kamari-urut ja suuremmat pose- tiivit	»	100
muut instrumentit	Naula	02
soittokoneiden tarpeet, kuten jouset, kielet y. m.	»	02
kirurgiset siteet	»	01
Koneet, täydelliset, koneenosat ja -tarpeet sekä kone- hihnat, kaikenlaiset, palokalut ja höyrypannut..	Leiv.	04
kopioimis- ja ompelukoneet	»	20
maanviljelys- ja meijerikalut	»	02
Korutavarat (galanteria-tavarat)	Naula	04
Kosmeettiset aineet: hajuvesi, toalettietikka, esanssit, pumaada, puuderi, ihomaali, hammaspulveri y. m.	» »	04 02
saippua, hyvänhajuinen	»	04
Kukat ja niiden osat, keinotekoiset; sulkatöyhöt: paperista ja nahasta	»	50
muunlaiset	»	08
Kynttilät	Leiv.	12
Lakka: sinettilakka	»	04
suulakka (oblaatit)	Naula	08
Lakritsi	Leiv.	01
Lannoitusaineet, keinotekoiset, sekä guano	»	02
Lasi- ja kristalliteokset: yksinkertaisesta (viheriästä) pullonlasista	»	08
muunlaiset: hiomattomat	»	20
hiotut, paitsi alempana mainittuja....	»	02
optilliset ja kellonlasit, ilman kehyksiä.....	Naula	20
peililasit ja peilit kehyksissä, saman verran kuin menee tuulaakia, mutta jollei tuulaakia kanneta	Leiv.	01
lasinsäleet	»	02
Lastenlelut	Naula	20
Leivokset, kuten piparkakut, teelevät y. m., pastejit makeiset	Leiv.	40
Lihasäilykkeet ja -ekstraktit	»	20
Liima: kalantymä ja shelatiini	»	20
muunlainen	»	02
Lumput, kaikenlaiset, sekä paperinjätteet	»	01
Luut, sarvet ja sorkat; luuhiilet, -jauhott ja -muste....	»	01
norsunluu, perlemo (simpsukankuori) ja kilpikonnan- kuori; valmistamaton	»	20
Maanlajit, savi, hiekka ja kivi: jalokivet	Naula	40
puolijalot s.m., kuten karneoli, jaspis, topaasi y. m., korallit	»	04

	Määrä.	Penniä.
lapis lazuli ja malakiitti	Leiv.	20
alabasteri, verikivi, ruunikivi, galmeija, öljykivi, pimpsikivi, smergeli, talkki, trippeli, raskassälpä; kirjoitushiekka; kaiverrus- ja koetinkivi	»	02
lyijykivi, grafiitti; kipsi ja liitu, hienonnettu; sementti	»	01
marmori, porfyryri, serpentiini, liuska-, kovan-, tahko-, laaka- ja porraskivet; kipsi ja liitu, kappaleina	Kippunta	08
muut maanlajit ja savet, paitsi värjäyksessä tar- vittavat	»	04
muut hiekka- ja kivilajit	»	02
kalkki	Tynnyri	04
tiilet: tulenkestävät	Kippunta	04
muunlaiset sekä tiilitorvet	»	02
Malmi ja kuona	»	02
Meripihka ja merenvahaa, valmistamaton	Leiv.	20
Metallit ja metalliteokset:		
kulta ja platina, valmistamaton	Naula	40
-teokset	»	60
hopea, valmistamaton	»	20
-teokset	»	30
uushopea ja alfeniidi, valmistamaton	»	02
-teokset	»	10
elohopea	Leiv.	10
lyijy, muokkaamaton, harkkoina, romuna, lastuina, levyinä, putkina, kääroinä	»	02
-teokset	»	06
rauta: muokkaamaton, harkkoina, romuna ja lastuina ankkurit, ketjut, rautatienkiskot, torvet ja putket, kanuunat, kuulat ja pommit	Kippunta	08
harkkorautateokset ja valutavarat, paitsi edellä mainittuja	Leiv.	01
emaljoidut tai tinatut	»	02
taotut tai valsatut vanne-, pultti-, kimppu-, laatta-, kanki-, kulma- ja kaariraudat; naulat	»	08
pelti eli ploatu	»	02
valmisteita siitä	»	02
tinattu, lakeerattu, maalattu, vernissattu tai kiillotettu	»	06
valmisteita siitä	»	04
lanka ja valmisteet siitä: touvit ja ketjut rauta- langasta	»	12
tae: tavallinen ja musta tae	»	04
viilattu tai tinattu	»	04
kiillotettu	»	08
teräs ja muut metallit sekä metalliseokset:	»	24
romuna ja lastuina	»	02
valmistamaton, harkkoina, pultteina, kappala- leina ja tankoina	»	04
pellit eli levyt, putket, naulat	»	06
lanka	»	08
lakeeratut, väritetyt, kiiltäviksi hiottut teokset, kiiltomessinki, pronssipulveri, mukailtu lehti- kulta ja -hopea, metallifoliumi, pullon- kapselit	»	24
kullatut tai hopeoidut teokset; ampuma-aseet ja -tarpeet, nallit ja patruunan kotelot	»	40
muut teokset; metallikudokset	»	12

	Määrä.	Pennia.
neulat y. m.:		
ompelu-, nuppi- ja virkkausneulat, hakaset ja hakarenkaat; ongenkoukut	Naula	04
muunlaiset neulat; sukkavartaat, naskalit	»	02
Munat	10 kapp.	01
Napit, kaikenlaatuiset, paitsi jalosta metallista, ja napin- vormut	Naula	04
Oljet, heinät, kaislat, kortteet ja muut heinäkasvit	Kippunta	08
rottinki ja ruoko	Leiv.	02
teokset yllämainituista, paitsi hattuja:		
hienommat, korkeintaan 1 naulan painoiset kappale, sekä olkinauhat ja -palmikot ..	Naula	04
yli 1 naulan painoiset kappale	Leiv.	12
yksinkertaiset	»	04
Paperi ja paperiteokset:		
kartuusi-, makulatuuri-, kääre-, puserrus-, vuoraus- ja kattopaperi; pahvi ja smergelillä, lasilla tai hiealla peitetty paperi; paperimassa	»	02
piirustus-, posti-, kirjoitus-, konsepti-, paino-, nuotti- ja tapettipaperi	»	12
muunlaiset paperit; pergamentti sekä tapetit ja reunukset	»	20
muut paperi-, papier maché-, pahvi- ja paperimassa- teokset, kuten blanketit, etiketit, kirjekuoret, rasiat, ompelumallit, pelikortit y. m. sekä kirjankannet	»	40
Posliini- ja biskuitvalmisteet:		
kaikenlaiset astiat	Naula	20
muut teokset	»	40
Puu ja kaarna sekä valmisteet niistä:		
jalava, saarni, pyökki ja tammi; vanteet	Leiv.	01
ulkomaiset jalommat puulajit, kuten mahogni, päh- kinäpuu, jakaranda, seeteri y. m. s.; puupaperi- massa	»	02
muu ainepuu	Kuutiojalka	01
korkkipuu eli kaarna	Leiv.	04
valmistettu	»	12
parkki, nahkurin-, ja niini	Kippunta	08
niiniköydet, -matot ja säkit, karkeat	Leiv.	02
kookosniinimatot	»	20
kattopäreet ja -paanut	Kippunta	08
kirvesmiehen teokset	Leiv.	01
tynnyrintekijän valmisteet	»	02
puusepän-, sorvarin- ja puunleikkaajanteokset:		
isommat: yksinkertaiset, petsaamattomat, kiillot- tamattomat, faneeraamattomat ja täyttä- mättömät	»	04
muut teokset	»	12
pienemmät: korutavaroiksi katsottavat, kuten kepit, rasiat, piipunvarret, ongenvavat y. m. kehykset, peilin ja taulun	Naula	04
» peilin tai taulun reunuksina	Leiv.	20
»	Kyynärä	02
korinpuojan teokset:		
hienommat, jotka kukin painavat 1 naulan tai vähemmän	Naula	04
hienommat, painavimmat kuin 1 naula kap- pale	Leiv.	12
yksinkertaiset	»	04
puuhiili ja turvesyysi	Tynnyri	01

	Määrä.	Pennia.
Puutuhka	Leiv.	01
Ruuti ja muut räjähdysaineet, sytytinlangat (stubi- nit) ja ilotulitusaineet	»	12
Ryydit: anis, venkooli, kumina, korianderi	»	04
muut	»	12
Sateenvarjot ja auringonvarjostimet:		
sateenvarjot, silkiset tai puolisilkiset	Kapp.	20
s:n muunlaiset sekä auringonvarjostimet ja kehät	»	10
Satulasepänteokset	Naula	02
Soija ja soosit	Leiv.	20
Sokeri, raaka, sekä siirappi	»	06
muunlainen	»	10
Suola: keittosuola	Tynnyri	02
puhdistettu, paketeissa	Leiv.	04
Sänkyvaatteet	Leiv.	20
Tee	Naula	06
Terva, hiili- ja puu-; piki	Tynnyri	04
Tulitikut, kemialliset	Leiv.	12
Tupakka:		
valmistamaton: venäläinen, lehdet tai varret	»	06
muu, lehti-	»	16
» varsi-	»	08
valmistettu sekä tupakkakastike	Naula	10
Tupakkapiiput, silauksilla varustetut tai ilman niitä	»	01
Untuvat ja riivityt höyhenet	Leiv.	20
Vaatteet: silkisametista, silkistä tai puolisilkistä	Naula	40
muunlaiset, paitsi kummiset	»	10
Vilja, herneet ja pavut:		
jauhamattomat	Tynnyri	08
jauhot: ruis-, ohra-, kaura-, tattari- ja mallas-	Leiv.	02
muunlaiset	»	04
leseet, kaikenlaiset	»	01
ryynit: riisi-, saago-; makaroonit, vermisellit	»	04
muunlaiset	»	02
Vuodat ja nahat sekä valmisteet niistä:		
raa'at, suolatut tai kuivat	»	04
valmistetut, paitsi allamainittuja	»	20
turkikset	Naula	04
valmiit turkkitaavarat	»	10
teokset:		
säämiskästä ja glaseesta valmistetut sekä han- sikkaat	»	16
muunlaiset	»	02
tähteet	Leiv.	01
Väkiiviina- ja juomatavarat:		
eetteri ja alkoholi sekä niillä sekoitetut esanssit ja ekstraktit	»	40
paloviina, konjakki, rommi, punssi, liköörit y. m. s. astioissa	»	20
kivituopeissa tai pulloissa	koko t. tai p.	10
viinit, kaikenlaatuiset, astioissa	Leiv.	10
ei kuohuvat, pulloissa	koko pullo	06
kuohuvat, kaikenlaatuiset, pulloissa	»	12
olut, portteri y. m. käyneet juomat, astioissa	Leiv.	08
kivituopeissa tai pulloissa	koko t. tai p.	04
etikka, astioissa	Leiv.	08
kivituopeissa tai pulloissa	koko t. tai p.	04
vesi, hiilihappoinen, sekä mineraalivesi, kivituopeissa tai pulloissa	S:n	01

	Määrä.	Pennia.
Värit, väriekstraktit ja värjäysaineet:		
koshenilli, indigo ja niiden ekstraktit; aniliini, kar-	Leiv.	20
miini, espanjan vihreä; miniatyyrivärit	»	04
lyijy- ja sinkkivalkoinen, mönjä	»	08
muut värit ja väriekstraktit		
väripuut, raspatut ja raspaamattomat, kaikenlaiset		
väreiksi kelpaavat maa- ja savilajit sekä vär-		
jäyksessä käytetyt juuret, hienonnetut ja hie-		
nantamattomat, kuten brasilianpuu, sandeli,		
kurkkumeija, punaväri, okra, umbra, catechu,		
krapiinjuuri y. m. niidenkaltaiset värjäysaineet	»	02
kaikenlaiset lakkavernissat	»	20
Öljyt: hyvänhajuiset	Naula	04
manteli-, oliivi- tai puuöljy sekä keitetty öljy eli		
maalarivernissa	Leiv.	06
muunlaiset öljyt, paitsi apteekkitavaroihin kuuluvat	»	04
Öljyakut ja niistä valmistetut jauhot	»	01
Muista, tässä ei erittäin mainituista tavaroista, joita		
laatunsa tai nimityksensä puolesta ei voi katsoa		
kuuluvan mihinkään tässä taksassa luettuihin esi-		
neisiin, suoritetaan liikennemaksua	»	04

II. Satamamaksua

suoritetaan:

tulevista laivoista:

- laivasta, joka tullikamarin passituksella tekee merimatkan yli Itämeren tai
kauvempaa, täydeltä rekisteritonnilta —: 60
- laivasta, joka passituksella tekee matkan ainoastaan Suomen- ja Pohjanlahden
yli aina Tukholmaan, tonnilta —: 40
- laivasta, joka ilman passitusta kulkee kotimaan paikkakuntain välillä, sekä
veneistä ja muista aluksista, tonnilta —: 20

Laivasta, joka enemmän kuin yhden vuoden ajan on ollut kaupungin satamassa, suori-
tetaan lähtiessä ylempänä määrätty satamamaksu kultakin lisävuodelta tai sen osalta.

Laivasta, joka tulee kaupungin satamaan korjattavaksi, maksetaan lähtiessä, jos se
vie ainoastaan sen lastin, minkä se tullessaan toi, puoli satamamaksua, mutta jos suurempi
tai vähempi osa lastia tänne jätetään tai muuta lastia otetaan, suoritetaan täysi maksu.
ajan mukaan:

- höyrylaivasta tai höyrypurresta, joka on kotoisin tästä kaupungista ja jota
ilman tullipassitusta käytetään rannikkoliikettä varten maasatamaan
taikka hinausta tai venekulkua varten kaupungissa ja sen ympäristössä,
laivan purjehduskauden kultakin viikolta, tonnilta —: 15
- veneestä tai muusta aluksesta, isommasta tai pienemmästä, joka on kotoisin
tästä kaupungista ja pitemmän tai lyhyemmän ajan vuodesta on kiinni-
tetty kaupungin laituriin tai siltaan, vuodelta (siihen luettuna myöskin
maksu numerolaatasta) 1: —

1. Muist. Kun laiva ei ole mittakirjalla varustettu, luetaan:

- 1 syli halkoja,
250 muuraustiiltä,
10 triä suolatavaroita,
15 triä kalkkia,
36 kuutiojalkaa kiviä tai hiekkaa,
tai niitä vastaava määrä (120 leiviskää) muita tavaroita — yhdeksi tonniksi.

2. Muist. Satamamaksusta ovat vapaat:

- a) kaikki kruununlaivat;
b) veneet ja alukset, jotka kuuluvat isompien laivojen varustukseen;
c) veneet ja alukset alle yhden tonnin kantavuuden;
d) laivat, jotka purkamatta tai lastaamatta laskevat kaupungin ulkosatamiin; sekä
e) proomut siinä tapauksessa, ettei niitä kuljeteta kaupungin satama-aluetta ulommaksi.

III. Siltamaksua

suoritetaan, kun kaupungin satama-alueella puretaan tullista vapaita sisääntuotuja alempana mainittua laatua olevia tavaraita riippumatta siitä, käytetäänkö siinä kaupungin rantalaitureita ja siltoja vai ei, taikka kannetaan vai kuljetetaan ne; tämä maksu on:

1 sylestä halkoja	—: 10
1 t:ristä viljaa tai suolatavaroita	—: 02
1 t:ristä suoloja tai kalkkia	—: 01
1 parmaasta hiekkaa, multaa tai täyteaineita	—: 20
1 s:n katu- eli harmaata kiveä	—: 20
12 kapp. tasakiviä	—: 04
1,000 kapp. muuraustiiliä	—: 20
1 hirrestä, isommasta	—: 02
1 » pienemmästä (piirusta)	—: 01
1 tusinasta lautoja	—: 02

Siltamaksua ei suoriteta yhtä tonnia vähemmästä lastista.

Alus vastaa siitä, että siltamaksu siinä tuodusta tavarasta tulee suoritetuksi.

IV. Vaakauss-, mittaus-, pakkaus- ja räkäysmaksuja

suoritetaan ainoastaan, kun vaakauss j. n. e. tapahtuu pyynnöstä, kaupungin toimesta; maksut ovat:

a) Vaakaussmaksu

(satamakonttorin vaa'alla punnittaessa):

eläimenrehusta 1—20 leiviskään, leiviskältä	—: 01
huonekaluista, matkustaja- ja muutettavaroista, 1—20 leiviskään, leiviskältä	—: 01
muista tavaroista, 1—20 leiviskään, leiviskältä	—: 02
sekä kustakin leiviskästä tai sen osasta, joka menee yli 20, neljäs osa ylempänä mainitusta maksusta; kuin myös todistuksesta, joka vaaditaan vaakauksesta, erittäin 4 penniä.	

b) Mittausmaksu

1 t:ristä viljaa, herneitä, ryynejä, siemeniä tai juurikasveja	—: 04
1 t:ristä suoloja, kivihiiliä tai kalkkia	—: 06

c) Pakkaussmaksu

1 t:ristä suolatavaroita	—: 20
--------------------------------	-------

d) Räkäysmaksu

- 1 t:ristä tervaa
- : 15
1. Muist. Vaa'asta ja punnuksista sekä mitta-astioista ei suoriteta mitään maksua.
2. Muist. Mittaajalla on oikeus saada vapaa matka laivaan ja sieltä takaisin, kun se ei ole kaupungin rantalaituriin kiinnitetty. — Mittaajan velvollisuus on täyttää ja pyyhkiä mitta-astiat.

V. Parmaussmaksu

on 30 penniä kultakin syleltä halkoja, jotka mittaan pinoamalla mitataan kaupungin rantalaitureilla tai halkojen myyntipaikalla, ja tulee mittauksen tehneen kaupungin parmaajan hyväksi. — Erityistä maksua ei suoriteta käytetyistä parmausmitoista, jotka kaupunki hankkii ja ylläpitää.

Satamakonttori ottaa määrätyn luvun valantehneitä parmaajia, jotka ovat sen katsannon ja valvonnan alaiset ja aina tilattaessa yleisön käytettävissä.

Parmaajalla on lupa käyttää mittauksessa apulaisia, kuitenkin niin, että se tapahtuu hänen vastuullaan ja ilman että apulaisille kannetaan mitään eri korvausta.

VI. Painolastimaksua

suoritetaan kustakin tonnista purettua tai lastattua painolastia

—: 20

VII. Keittohuonemaksu

on maksu oikeudesta käyttää keittohuoneita, joita kaupunki on perustanut merenkulkijoita varten, ja sitä suorittaa jokainen, joka tätä oikeutta tahtoo hyväksien käyttää, kultakin päivältä

—: 05

Yllämainituista maksuista tuulaakikamari panee maksettavaksi liikennemaksun ja mittaussmaksun tavaroista, joita myös käsitellään tullissa, ja ne kannetaan rahatoimikont-

torissa, kun taas kaikki muut maksut lasketaan ja kannetaan satamakonttorissa. — Paitsi asetuksissa määrättyä lukua tulliihmoituskirjoja on myöskin tuulaakikonttoriin yksi yhtäpitävä kappale jätettävä.

Tämän taksan mukaan väärin kannettujen maksujen takaisin saamista on tämän oikeuden menettämisen uhalla haettava rahatoimikamarilta yön ja vuoden kuluessa siitä kuin maksu tapahtui.

Kaupunginvaltuusmiehet voivat rahatoimikamariin tehdyn hakemuksen johdosta myöntää alennusta näistä maksuista.

Vallion osallistuminen katuvalaistuksen aiheuttamiin kustannuksiin. Eräs kaupunginvaltuuston vuoden 1876 talousarviota käsiteltäessä asettama valiokunta ¹⁾ oli mainittuna vuonna antanut kaupungin katuvalaistuskustannuksista valtuustolle lausunnon, jossa m. m. oli lausuttu julki se käsitys, että määrättäessä sitä avustusta, joka valtion oli annettava mainittuihin kustannuksiin, oli pohjaksi samaten kuin vuosina 1860—69 pantava valtion ja muiden yleisten rakennusten arvot verrattuina muiden kaupungissa olevien rakennusten arvoon sellaisena, miksi se edelläkäyneessä arvioinnissa oli määrätty. Tällaisen vertailun aikaansaamiseksi ja koska kaikki muut kaupungissa olevat rakennukset paitsi kunnan omia vähää aikaisemmin oli arvioitu vuoden 1875 kunnallistaksoitusta varten, valtuusto senjälkeen oli kehoittanut ²⁾ maistraattia antamaan arvioida kaikki kunnan omistamat talot ja rakennukset samojen perusteiden mukaisesti, joita oli sovellettu mainitun vuoden kunnallistaksoituksessa, ja maistraatti oli myöhemmin lähettänyt ²⁾ valtuustolle pyydetyn arvion.

Sitten kun läänin kuvernööri kumoten ³⁾ kaupungissa olevien valtion rakennusten taksoituksen, josta valtion puolesta oli valittu, oli vapauttanut valtion velvollisuudesta maksaa kaupungissa kunnallisveroja eikä valtio siis tässä muodossa tulisi ottamaan osaa katuvalaistuskustannuksiin, valiokunta antoi lopullisen mietinnön ⁴⁾ ynnä ehdotuksen asiasta Hänen Keisarilliselle Majesteetilleen tehtäväksi anomukseksi. Kysymyksen aikaisempien vaiheiden selostuksen jälkeen anomusehdotuksessa huomautettiin, että kiinteistöistä suoritettavien veroäyrien kokonaismäärä vuoden 1875 taksoitusluettelossa nousi 8,245:een, ja näistä 846 tuli valtion ja muiden yleisten kiinteistöjen osalle. Valtion maksettavaksi pannut veroäyrit vastasivat siis vuonna 1875 taksoitusluettelon mukaan ainoastaan runsasta kymmenettäosaa näiden veroäyrien kokonaismäärästä kaupungissa. Mutta paitsi että monille viimeksi mainituista kiinteistöistä oli määrätty aivan liian alhainen arvo, varsinkin jos otettiin huomioon niiden edullinen asema ja huoneiden osittain huomattava suuruus, ei melkoinen osa yleisistä rakennuksista lainkaan sisältynyt taksoitusluetteloon. Tällaisia rakennuksia olivat päävartio, rahapaja, lääninvankila, Turun kasarmi, meriekipaasin kasarmi, venäläinen sotilassairaala ja sen invaliidikasarmit, venäläiset muonamakasiinit, kaikki kirkot ja eräät kirkkoherranvirkatalot, venäläinen Aleksanterinkymnaasi, katolinen koulu ja yliopiston tähtitieteellinen observatorio. Näiden lisäksi olivat myöhemmin tulleet polyteknillinen koulu, reaalityseo, kaartin maneesi sekä lapsenpäästölaitoksen ja patologisen laitoksen rakennukset. Nämä rakennukset eivät tosin poikkeuksetta kuuluneet Suomen valtiolle, mutta ne sisältyivät kaikki vuosien 1860—69 katuvalaistuskustannuksia järjesteltäessä vahvistettuun ryhmään »rakennukset, jotka rakennetaan tai ylläpidetään valtion varoilla, Venäjän valtion, Suomen pankin ja Aleksanterin-yliopiston rakennukset ja laitokset sekä kaikki kaupungissa olevat kirkot mukaan luettuina», eikä niitä

¹⁾ Ks. s. 58 ja 59. — ²⁾ S:n s. 166. — ³⁾ S:n s. 270. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 8.

siis yleisten ja yksityisten rakennusten arvojen keskinäisessä vertailussa suinkaan ollut jätettävä syrjään. Näin ollen tuntui siltä kuin ei valtion ja yksityisten talojen ja rakennusten välillä aikaisemmin vallinnut suhde olisi mainittavassa määrin muuttunut, minkä vuoksi puheena oleva valtion avustus näytti olevan säilytettävä suunnilleen samansuuruisena kuin se oli ollut vuosina 1860—69. Katuvalaistuksen aiheuttamat kustannukset olivat vuonna 1875 nousseet yhteensä 51,122: 37 markkaan ja vuonna 1876 51,161: 35 markkaan. — Lopuksi valiokunta ehdotti anottavaksi, että valtio vuosilta 1875 ja 1876 sekä vastedes suorittaisi viidennen osan kaupungin katuvalaistuskustannuksista, ja kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ ehdotuksen sellaisenaan.

Myöhemmin siviilitoimituskunta ilmoitti, että senaatti oli lähettänyt Hänen Keisarilliselle Majesteetilleen anomuksen, että senaatti valtuntettaisiin yleisistä varoista suorittamaan kaupungille kyseiseen tarkoitukseen 10,000 markan vuotuinen avustus vuodesta 1875 lähtien vuoteen 1880 asti, sekä samalla antanut läänin kuvernöörille tehtäväksi määrätä kaupunginvaltuuston ennen vuoden 1879 loppua antamaan asiasta uuden ehdotuksen, jota laadittaessa laskuperusteeksi oli otettava rakennusten pituus valaistun kadun varrella. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto antoi ²⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi aikanaan esittää valtuustolle asiaa koskevan ehdotuksen.

Irtaimiston y. m. myynti. Maistraatti ilmoitti, että sen toimesta kaupunginvaltuuston vuonna 1876 antaman tehtävän ³⁾ mukaisesti oli huutokaupalla myyty ⁴⁾ kaupungin omistamaa kulunutta tai tarpeetonta irtaimistoa sekä eräs vanha, lahonnut proomu yhteensä 107: 38 markasta.

Hevosten ostolaitoksen tarpeisiin. Palotoimikunta oikeutettiin ⁵⁾ tehdystä anomuksesta hankkimaan palolaitokselle kaksi uutta hevosta, joiden oston aiheuttamat kustannukset, ellei niitä voitu suorittaa palolaitoksen arvaamattomiin tarpeisiin varatuista määrärahoista, oli otettava kaupunginkassasta.

Veneen hankkiminen poliisikamarille. Kaupunginvaltuusto myöntyi ⁶⁾ poliisikamarin tekemään ja maistraatin puoltamaan anomukseen veneen hankkimisesta kamarin tarpeisiin, ja antoi päätöksen täytäntöönpanemisen maistraatin tehtäväksi.

Korvauksen suorittaminen työ- ja vaivaistalon sairaalarakennusta varten tarvittavasta hiekasta. Työ- ja vaivaistalon sairaalarakennuksen rakennustoimikunta anoi, että rakennuksen urakoitsijalle, arkkitehti C. Th. Höijerille myönnettäisiin 1,125 markan suuruinen korvaus 1,500 kuormasta rakennusta varten hankittua hiekkaa, jota ei, kuten rakennuksen kustannusarviota laadittaessa oli otaksuttu, ollut saanut ottaa kaupungin maalta. Rahatoimikamarin saatua ⁷⁾ asian käsiteltäväkseen kaupunginvaltuusto sen ehdotuksesta myöntyi ⁸⁾ toimikunnan anomukseen.

Ennakkon myöntäminen vesijohtotöiden korvauksesta. Sitten kun insinööri R. Huber Kontinental Vattenverks Aktiebolaget Neptunin asiamiehenä oli v. t. vesijohtohallitukselta anonut, että yhtiölle myönnettäisiin 40,000 markan ennakko sille vesijohdon käytöstä, hoidosta ja ylläpidosta tulevasta korvauksesta, kaupunginvaltuusto hallituksen ehdotuksesta päätti ⁹⁾ myöntyä anomukseen siten, että ennakko maksettaisiin heinä—marraskuussa suorittamalla 8,000 markkaa ynnä 6 %:n mukainen korko jokaisen kuukauden päättyessä,

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. kesäk. 5 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 6 §. — ³⁾ Ks. s. 137 ja 171. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 24 p. lokak. 7 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 12 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. elok. 26 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. lokak. 5 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. jouluk. 4 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 10 §.

kuitenkin siten, että jos vesijohto valmistui aikaisemmin, silloin maksamatta oleva ennakkomäärä oli vähennettävä viimeisestä kuukausikorvauksesta.

Myöhemmin mainitun yhtiön johtaja R. Herbig anoi, että vaikkakaan vesijohto vielä ei ollut täysin valmis, hänelle maksettaisiin kaupungin ja yhtiön välisen sopimuksen¹⁾ mukaan töiden päättyessä maksettavaksi erääntyvä määrä, 100,000 markkaa. Lähetettyään²⁾ tämänkin asian v. t. vesijohtohallitukseen kaupunginvaltuusto sen ehdotuksesta epäsi³⁾ anomuksen.

Lisämääräraha kaduntasoitustöitä varten. Rahatoimikamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ enintään 2,780 markan lisäyksen vuoden talousarvioon Pikku Roobertinkadun ja Tarkk'ampujankadun välisen Korkeavuorenkadun osan tasoitusta varten merkittyn määrärahaan.

Avustuksen myöntäminen osakeyhtiölle Nya teaterhus aktiebolaget. Viitaten kaupunginvaltuuston lausuntoon⁵⁾, että kaupungin olisi jollakin tavalla avustettava uutta teatteria, Nya teaterhus aktiebolaget-yhtiö anoi valtuustolta, että teatterille toistaiseksi myönnettäisiin 3,000 markan vuotuinen avustus. Valtuusto epäsi⁶⁾ anomuksen.

Kasvatusavustuksen myöntäminen oikeuspormestari C. A. Öhrnbergin lapsille. Kymmenen kaupunginvaltuutetun tekemän esityksen 1,600 markan suuruisen eläkkeen myöntämisestä edesmenneen oikeuspormestarin, hovioikeudenasessori C. A. Öhrnbergin leskelle ja lapsille kiitollisuuden osoitukseksi pormestari Öhrnbergin kaupungille tekemistä suurista palveluksista ja siitä ansiokkaasta toiminnasta, jonka hän oli siellä suorittanut tuomarina, kaupungin hallituksen jäsenenä ja valtiopäiväedustajana, valtuusto lähetti⁷⁾ talousarviovaliokuntaan. Valiokunta ehdotti⁸⁾ sen johdosta puolestaan, että ehdotetaksi tunnustukseksi pormestari Öhrnbergin työlle hänen kuolinpesälleen annettaisiin kertakaikkinen 7,000 markan lahjapalkkio. — Asiaa esiteltäessä vuoden 1878 talousarvion käsittelyn yhteydessä valtuusto päätti⁹⁾ eväten nämä molemmat ehdotukset myöntää pormestari Öhrnbergin kahdelle lapselle, pojalle ja tyttarelle, vuotuista kasvatusavustusta 600 markkaa kummallekin nostettavaksi, kunnes he olivat täyttäneet 21 vuotta, kuitenkin siten, että jos tytär sitä ennen meni avioliittoon, hänen avustuksensa silloin lakkasi.

Eväty avustusanomus. Edesmenneen huutokauppakamarin vasaramiehen F. Wickströmin lesken S. Wickströmin maistraatille tekemän avustusanomuksen, jota maistraatti oli puoltanut, kaupunginvaltuusto epäsi¹⁰⁾.

Eväty eläkeanomus. Edesmenneen kunnallisaatimies C. W. Cadeniuksen lesken, rouva A. H. Cadeniuksen maistraatille esittämän ja maistraatin puoltaman anomuksen, että hänelle ja hänen turvattomalle tyttarelleen M. Th. Cadeniukselle myönnettäisiin eläke, kaupunginvaltuusto lähetti¹¹⁾ talousarviovaliokuntaan, jonka epäävän lausunnon⁸⁾ mukaisesti valtuusto sen epäsi⁹⁾.

Klara Wilhelmina Törmälän rahaston hallinto. Kansakoulunopettajatar K. W. Törmälä, joka oli kuollut vuonna 1876, oli suullisella jälkisäädöksellä määrännyt osan jälkeensä jättämäänsä omaisuutta »Helsinkiin perustettavan uskollisten, iäkkäiden palvelijattarien kodin pohjarahastoksi». Maistraatti oli tämän johdosta rahaston puolesta antanut valvoa testamentin ja huolehtia rahaston oikeudesta jäämistön jaossa, jossa rahaston osalle oli tullut 15,568: 32 markkaa. Tämän ilmoittaen maistraatti jätti kaupunginvaltuuston päätettä-

¹⁾ Ks. s. 17 ja seur. — ²⁾ Valt. pöytäk. 28 p. marrask. 21 §. — ³⁾ S:n 11 p. jouluk. 11 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. huhtik. 15 §. — ⁵⁾ Ks. s. 272. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 18 p. syysk. 7 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 23 §. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 31 p. jouluk. 1 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. marrask. 5 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. jouluk. 14 §.

väksi, miten ja kenen rahastoa oli hallittava sekä milloin ja miten se tulisi testamentinsaajain hyväksi. Pääasiallisesti maistraatin ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti¹⁾, että kaupungin rahatoimilaitos ottaisi puheena olevat varat hallittavakseen ja pantavaksi korkoa kasvamaan, kunnes kansakoulunopettajatar Törmälän lahjoituksen tarkoitus voitiin toteuttaa, ja määräsi, että rahatoimikonttorin tuli tehdä tili rahaston käytöstä samalla kuin kaupunginkassasta, minkä lisäksi rahatoimikamarin jokaisen vuoden alussa tuli antaa valtuustolle ilmoitus rahaston tilasta.

H. Borgströmin n. s. uudisrakennusrahaston korkojen käyttäminen. Suunnitellun puutarhayhdistyksen toimikunta oli rahatoimikamarilta anonut, että se maanparannusten, istutusten y. m. suorittamiseen Töölön puiston n. s. keisari-paviljongin ympäristössä saisi käyttää kauppaneuvos H. Borgströmin puutarhayhdistyksen hyväksi lahjoittaman n. s. uudisrakennusrahaston vuoden 1876 korot, määrältään 750 markkaa. Ottaen huomioon, että toimikunnan ilmoituksen mukaan kauppaneuvos Borgström itse oli tätä ehdottanut, kamari puolsi anomusta ehdoin, että toimikunta antoi tarkemman selvityksen lahjoittajan suostumuksesta kyseisten korkovarojen käyttämiseen ilmoitettuun tarkoitukseen sekä tarpeellisen takauksen varain suorittamisesta takaisin rahastoon 5 %:n koroin. Sitten kun asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuustolle oli todettu toimikunnan tehneen anomuksensa lahjoittajan aloitteesta, valtuusto myöntyi²⁾ siihen ehdoin, että toimikunta vastedes, niin pian kuin se kävi päinsä, korvasi korkomäärän mainitulle rahastolle ilman että toimikunnalta kuitenkaan oli vaadittava takausta tai muuta vakuutta.

Kaupungin vuoden 1878 meno- ja tuloarvio. Maistraatti lähetti kaupunginvaltuustolle laatimansa »erikoisehdotuksen Helsingin kaupungin menoista ja tuloista vuonna 1878»³⁾. Ehdotukseen liittyi seikkaperäinen perustelu sekä rahatoimikamarin laatima talousarvioehdotus ynnä erinäisiä muita kamarin maistraatille antamia asiakirjoja. Valtuusto lähetti⁴⁾ asian valiokuntaan, johon tulivat vtt Westermarck, Malmgren, Brummer, Florin, Hjelt, Tallgrén ja Lindfors.

Valiokunta antoi kaksi mietintöä, joista toinen⁵⁾ koski maistraatin edellä mainittua talousarvioehdotusta, toinen⁶⁾ erinäisiä muussa yhteydessä sen valmisteltavaksi annettuja määrärahakysymyksiä, jotka niinkään kosketelivat talousarviota. Ensiksi mainitussa mietinnössä valiokunta samalla kuin se ehdotti pienehköjä muutoksia tehtäväksi erinäisiin meno- ja tuloeriin esitti erään raha-asialliselta kantavuudeltaan tärkeämmän muutosehdotuksen, joka koski vuoden 1877 arvioitua käytettäväksi jäävää säästöä. Tämä säästö, jonka maistraatti oli merkinnyt 329,029: 55 markaksi, oli valiokunnan mielestä oikeastaan aivan virheellinen, koska oli osoittautunut, että vesijohtolaitosta varten lainattuja, mutta toistaiseksi tähän tarkoitukseen käyttämättömiä varoja vuosina 1876 ja 1877 oli käytetty juokseviin menoihin ilman että menosääntöä oli rasitettu vastaavalla menoerällä. Valiokunta lausui mielipahansa ja hämmästyksensä siitä, että sen sijaan että olisi esitetty tämä asiaintila kaupunginvaltuustolle oli turvauduttu tilapäiseen apukeinoon, johon ei ollut sanallakaan viitattu talousarvioehdotuksen perusteluissa. Oikaistakseen tämän virheen valiokunta oli lisännyt menoarvioehdotuksen loppuun 524,000 markan suuruisen erän, joka vastasi vesijohtolainasta käyttämättä olevaa määrää, josta

¹⁾ Valt. pöytäk. 14 p. elok. 15 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 2 §. — ³⁾ Painettu ilman järjestysnumeroa. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 11 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 19. — ⁶⁾ S:n n:o 20.

rahatoimikonttorin oli vastattava, ja tuloarvioehdotukseen 288,080 markan suuruisen määrän, joka oli laillisesti käytettävissä vesijohtomenoihin. Pääasiallisesti näiden, mutta osaksi eräiden muidenkin valiokunnan ehdottamien muutosten vaikutuksesta tuloarvioehdotuksen viimeinen erä, »lisäksi tarvittava määrä», oli kohonnut 269,339: 43 markkaa. Tämän erän kokonaismäärästä, joka valiokunnan ehdotuksen mukaan oli 964,339: 44 markkaa, valiokunta katsoi 339,944 markkaa olevan hankittava lainaamalla ja loput eli 624,395: 44 markkaa verotuksella.

Kaupunginvaltuuston talousarviota käsiteltäessä ¹⁾ vahvistaman vuoden 1878 meno- ja tulosäännön loppusummat olivat seuraavat:

Menot.

I.	Korot ja pääomanlyhennykset	Smk	35,417: 98
II.	Raastuvanoikeus, maistraatti ja kaupunginvaltuusto	»	126,280: 83
III.	Rahatoimikamari ja sen alaiset laitokset	»	97,478: 56
IV.	Katuvalaistus	»	62,920: 82
V.	Palolaitos	»	63,768: 10
VI.	Poliisi- ja vankeinhoito	»	127,460: —
VII.	Terveys-, sairaan- ja vaivaishoito	»	129,571: 48
VIII.	Opetuslaitokset	»	112,566: 66
IX.	Kaupungin yleiset rasitukset	»	344,594: 37
X.	Rakennukset ja yleiset työt	»	479,735: —
XI.	Sekalaista	»	29,800: —
XII.	Kaupungin vesijohto	»	318,080: —
	Vesijohtolainasta käyttämättä olevia varoja	»	524,000: —
	Nostamaton määräraha	»	19,545: 58
Yhteensä			Smk 2,471,219: 38

Tulot.

I.	Vuoden 1877 arvioitu säästö	Smk	328,707: 90
II.	Korkoja	»	16,781: 51
III.	Tontinlunastusmaksuja	»	75,000: —
IV.	Kaupungin kiinteä omaisuus	»	105,930: 61
V.	Tonttiveroja	»	1,612: 20
VI.	Tuloa tuottavat oikeudet	»	324,459: —
VII.	Sekalaista	»	24,757: 24
VIII.	Valtion avustukset	»	321,680: —
IX.	Kaupungin vesijohto	»	318,080: —
	Lisäksi tarvittava määrä	»	954,210: 92
Yhteensä			Smk 2,471,219: 38

Vuoden 1877 talousarvioon verraten vuoden 1878 vahvistettu talousarvio osoittaa joukon muutoksia, joista muutamia seuraavassa lyhyesti kosketellaan.

Menosääntö. Ensimmäiseen pääluokkaan, Korot ja pääomanlyhennykset, merkityt määrärahat vähenivät 6,839: 86 markkaa, pääasiallisesti sen johdosta,

¹⁾ Valt. pöytäk. 31 p. jouluk. 1 §.

että Mejlansin tilan kauppahinnan ynnä sen korkojen aiheuttama 10,600 markan suuruinen erä jäi pois, jota vastoin joitakin pienehköjä erä erinäisten lahjoitusrahastojen korkoja tuli lisäksi. — Toisessa pääluokassa, Raastuvan-oikeus, maistraatti ja kaupunginvaltuusto, oli havaittavissa 4,800 markan vähennys, joka aiheutui siitä, että joitakin virkoja oli avoinna ja viransijaisten hoitamina; uusi 1,200 markan erä oli osoitettu edesmenneen oikeusraatimies C. A. Öhrnbergin lasten kasvatusavustuksia¹⁾ varten. — Kolmannen pääluokan, Rahatoimikamari ja sen alaiset laitokset, kokonaissumma osoitti 8,928: 33 markan lisäystä, joka pääasiallisesti aiheutui palkkaetujen muutok-sista. Rahatoimikamarin kanslian 12,000 markan suuruisen yhteismäärärahan sijaan merkittiin 2,000 markan palkkionkorotus puheenjohtajalle (aikaisempi palkkio 3,000 markkaa), korvauksiksi ja palkkioiksi kamarin jäsenille 4,000 markkaa, sihteerin palkkaamiseksi²⁾ 4,000 markkaa sekä kanslia-apulaista ja vartijapalveluskuntaa sekä kulunkeja varten 3,000 markkaa. Rahatoimi-kamarin konttorin kohdalle tuli lisäksi kamreerinapulaisen palkkio viideltä kuukaudesta, 2,000 markkaa, sekä konttorikirjurin kalliinajanlisäys, 400 markkaa. Tuulaakikamarin kohdalla alennettiin mittarinpalkkiomääräraha 6,000 markasta 3,000 markkaan, satamakonttorin menosäännössä satama-kirjanpitäjän palkkio aleni³⁾ 6,525 markasta 4,100 markkaan ja 930 markan suuruisen parmaajanpalkkioerän sijaan tuli⁴⁾ 1,000 markkaa, nim. kahdelle pakkaajalle ja runsijalle palkkiota kummallekin 400 markkaa ja parmaajain-vanhimmalle 200 markkaa. Tärkein muutos rakennuskonttorin menosäännössä oli kaupungininsinöörin palkan korotus⁵⁾ 3,750 markasta 7,600 markkaan (matkarahat mukaan luettuna); sen ohessa merkittiin⁶⁾ avustavan insinöörin palkkio, 3,600 markkaa, puutarhurin kalliinajanlisäys, 600 markkaa, ja yhden uuden puistonvartijan palkkio, 720 markkaa (ynnä vapaa asunto). — Nel-jannen pääluokan, Katuvalaistus, summaa korotettiin 3,322: 33 markkaa, etupäässä täpättilyhtyvalaistuksen lisäämisen⁶⁾ johdosta. — Viides pääluokka, Palolaitos, osoitti vähennystä 33,683: 50 markkaa, mikä johtui osin siitä, että palotornien korjausmäärärahat, 14,000 markkaa, ja poliisilaitokselle yövahdin-kulusta suoritettu korvaus, 15,300 markkaa, jäivät pois, osin siitä, että palo-tallin halkoja sekä heiniä ja olkia varten merkittiin pienemmät määrärahat, koska näiden tarvikkeiden hintain oletettiin alenevan; hevosten ostoa varten tuli lisäksi 800 markan suuruinen määräraha. — Kuudennen pääluokan, Poliisi- ja vankeinhoito, asetelmaa muutettiin siten, että tähän pääluokkaan merkit-tiin yksityiskohtaiset tiedot poliisilaitoksen menojen suorittamiseksi varatuista palkka- ja kaikista muista määrärahoista, jota vastoin vuoden 1877 talous-arvioon oli sisältynyt ainoastaan yleinen määräraha »avustusta poliisilaitosta varten» (vuodeksi 1877 29,960 markkaa) sekä erinäisiä vuokramäärärahoja, yhteensä 2,000 markkaa. Tämän mukaisesti merkittiin yhdeksänteen osastoon tulopuolelle poliisilaitoksen valtionapu (ks. alemp.). Kun tämän määrä, 73,280 markkaa, vähennettiin kuudennen pääluokan menojen kokonaismäärästä, 120,940 markasta, tekivät kaupungin poliisihoidon ylläpitämistä varten myöntämät määrärahat 47,660 markkaa. Tässä pääluokassa mainittujen tarkoitusten aiheuttamat menot osoittivat siis, koska kaupunginvankilan määrärahat pysyivät muuttumattomina, 15,700 markan todellista lisääntymistä, vaikkakin lisäys näennäisesti oli 88,980 markkaa. — Seitsemännessä pääluo-kassa, Terveysten-, sairaan- ja vaivaishoito, oli todettavissa 27,841: 48 markan

¹⁾ Ks. s. 294. — ²⁾ S:n s. 273. — ³⁾ S:n s. 291. — ⁴⁾ S:n s. 276. — ⁵⁾ S:n s. 275. —

⁶⁾ S:n s. 264.

vähennys, joka pääasiallisesti aiheutui siitä, että aikaisemmat työ- ja vaivais-talon korjaus-, kalusto- ja sisustustyömäärärahat, yhteensä 12,000 markkaa, väliaikaisen kuumesairaalan määrärahat, yhteensä 5,750 markkaa, sekä 10,000 markan määräraha ylimääräistä sairaanhoitoa varten, jäivät pois ja vaivais-hoidon arvaamattomiin tarpeihin ja sekalaisiin menoihin merkittiin 10,000 markasta 6,000 markkaan alennettu määräraha. Sitävastoin lisättiin tähän pääluokkaan eräitä määrärahoja, yhteensä 1,000 markkaa, uutta terveystalou-kuntaa varten vuoden 1878 jälkipuoliskoksi, samoin kuin palkankorotukset samalta ajalta kaupunginlääkärille ja aluelääkäreille, yhteensä 6,000 markkaa; edellisen vuosipalkka oli uuteen palkkasääntöön merkitty ¹⁾ 7,000 markaksi, molempien jälkimmäisten 3,000 markaksi. — Kahdeksannen pääluokan meno-jen kokonaismäärä lisäantyi 19,006: 66 markkaa. Uusi oli täällä 13,450 markan suuruinen erä kansakoulujen opettajiston palkanlisäyksiä varten, mikä erä merkittiin ²⁾ menosääntöön ehdotetun henkilökunnan palkankorotuksen hyväksymisen varalta; erinäiset muut muutokset johtuivat siitä, että kansa-koulujen naispuolisista opettajavoimista oli poistunut kaksi vakinaista opetta-jatarta, jota vastoin oli tullut lisäksi kolme ylimääräistä ja kolme avustavaa opettajatarta. — Yhdeksäs pääluokka, Kaupungin yleiset rasitukset, osoitti majoituskustannusten kohoamisen johdosta lisäystä 22,761: 56 markkaa. Majoi-tuskustannusten lisääntyminen johtui osaksi jonkin verran korotetusta ³⁾ huoneiden ja muiden luontoisetujen rahakorvauksesta y. m., osin ja ensi sijassa (13,148 markkaa) vuokralle otettujen huoneistojen aiheuttamien kustannusten kohoamisesta. Myöskin pari pienhköä palkankorotusta ⁴⁾ esiintyi majoitus-toimikunnan menosäännössä. — Kymmenennessä pääluokassa, Rakennukset ja yleiset työt, kaupunginvaltuusto hyväksyi ainoastaan maistraatin talous-arvioehdotuksen loppusumman, 479,735 markkaa, joka 265,135: 33 markalla ylitti vuoden 1877 talousarvion vastaavan määrän; sen jakaminen eri meno-erien kesken siirrettiin sensijaan valtuuston vuoden 1878 ensimmäiseen kokouk-seen. Tämän pääluokan menoarvioehdotuksen tärkeimmistä eristä mainitta-koon 41,700 markkaa Rautatientorin kiveämistä varten ⁵⁾, yhteensä 181,969 markkaa useiden uusissa kaupunginosissa olevien katujen tasoitusta varten ⁶⁾, 60,000 markkaa rantalaiturin ja kalastajasataman järjestämiseksi Kataja-nokalle ⁵⁾, 9,900 markkaa kaupungille kuuluvan Lapinlahdenkadun osan kiveä-mistä varten ⁶⁾, yhteensä 27,375 markkaa erinäisten katujen alle tulevia kanavia varten, 19,000 markkaa työ- ja vaivaistalon rakennusten laudoittamiseen ja aitaamiseen sekä 11,600 markkaa satamiin asetettavia varppauspoijuja varten ⁷⁾; vuoden 1877 menosääntöön sisältyneistä suurehkoista menoeristä olivat sen-sijaan jääneet pois 14,000 markan määräraha vesijohdon johtamiseksi muuta-miin kaupungin taloihin samoin kuin yhteensä 36,135: 77 markkaa maihin-lasku- ja lastaussiltojen korjauksia varten sekä yhteensä 66,000 markkaa katujen tasoitustoihin. — Yhdennentoista pääluokan, Sekalaista, menojen koko-naismäärä lisäantyi 5,000 markkaa, minkä verran verotusvarojen poistoa korotettiin. — Kahdestoista pääluokka, Kaupungin vesijohto, osoitti menojen lisäystä 197,080 markkaa. Ensi sijassa tämän lisäyksen aiheuttivat 60,000 markan määräraha vesijohdon valmistumisen urakkasummasta, 100,000 markan määräraha, joka oli suoritettava Osakeyhtiö Neptunille siinä tapauksessa, että vesijohtotyö valmistui vuonna 1878, sekä 36,000 markan määräraha vesijohdon ulottamiseksi lapsenpäästölaitokseen ⁸⁾. Lisäksi mer-

¹⁾ Ks. s. 310. — ²⁾ S:n s. 274. — ³⁾ S:n s. 272. — ⁴⁾ S:n s. 277. — ⁵⁾ Ks. s. 257. — ⁶⁾ S:n s. 216. — ⁷⁾ S:n s. 265. — ⁸⁾ S:n s. 262.

kittiin uusia palkkioita 2,400 markkaa v. t. vesijohtohallituksen insinööreille ¹⁾ ja 480 markkaa sen sihteerille sekä käyttökustannukset jonkin verran korotettuina; johtotyömääräraha sensijaan aleni 12,000 markasta 9,000 markkaan. — Kahdennentoista pääluokan jälkeen merkittiin talousarviovaliokunnan edellä mainitun ehdotuksen mukaisesti uusi 524,000 markan suuruinen erillinen menoerä, joka vastasi kaupungin vesijohtolainasta käyttämättä olevia varoja. — Myöskin menosääntöön viimeiseksi merkitty erä, työ- ja vaivaistalon lisärakennusta sekä uutta kansakoulutaltoa varten myönnetty 19,545: 58 markan suuruinen nostamaton määräraha, oli uusi.

Tulosääntö. Ensimmäiseen osastoon, Vuoden 1877 arvioitu säästö, merkittiin: velkakirjoja 90,412: 52 markkaa, viertotieobligatioita 56,400 markkaa, lahjoitus- y. m. obligatioita 127,539 markkaa, vesijohtolainasta nostamatta olevia varoja 100,000 markkaa, osakkeita 32,000 markkaa ja käteistä joulukuun 31 p:nä 1877 100,000 markkaa eli yhteensä 506,351: 52 markkaa. Tästä määrästä vähennettiin erikoisiin tarkoituksiin lahjoitetut varat, 177,643: 62 markkaa; loppuosa, 328,707: 90 markkaa, oli 301,050: 90 markkaa suurempi vastaavaa, toisella tavalla laskettua määrää vuoden 1877 talousarviossa. — Toinen osasto, Korot, jotka nekin olivat lasketut toisin kuin vuoden 1877 talousarviossa, osoitti 7,910: 63 markan lisäystä. — Kolmannessa osastossa, Tontinlunastukset, korotettiin arvioitua määrää 25,000 markkaa. — Neljäs osasto, Kaupungin kiinteä omaisuus, osoitti 9,283: 45 markan suuruista tulojen vähennystä, pääasiallisesti johtuen vuokramaksuista, joiden rakennettujen tai rakentamattomien maa-alueiden sekä ravintolain osalta arvioitiin alenevan 6,371: 79 markkaa ja tonttien osalta 2,950 markkaa. Tähän osastoon tuli lisäksi toisaalta 1,700 markan tuloerä heinänteko-oikeudesta Töölön puistossa. — Viidenteen osastoon, Tonttiverot, ei tehty mitään muutosta. — Kuudennessa osastossa, Tuloa tuottavat oikeudet, kokonaissumma aleni 1,581 markkaa. Suurin vähennys, 90,000 markasta 79,500 markkaan, kohdistui tuulaakiin, toinen, 8,000 markasta 6,800 markkaan, sakkoihin; suurin lisäys taas oli havaittavissa liikenne-, satama-, vaakaus- y. m. maksuissa, joiden yhteismäärä kohosi 202,380 markasta 213,975 markkaan. — Seitsemäs osasto, Sekalaista, osoitti 20,380: 67 markan lisäystä. Ensi sijassa tämän lisäyksen aiheutti eräs 18,000 markan suuruinen uusi erä, ennakolta maksettujen valtiopäiväkustannusten korvaus ²⁾; muilta uusia eräiä olivat köyhäin ylläpidosta ja kirjalainoista saatavat korvaukset, jotka arvioitiin edellinen 1,600 markaksi ja jälkimäinen 500 markaksi. — Kahdeksannen osaston, Valtion avustukset, kokonaissumma kohosi 113,887: 35 markkaa, mistä 73,280 markkaa vastasi edellä (menosäännön kuudennen pääluokan kohdalla) mainittua poliisilaitoksen valtionapua ja 40,000 markkaa katuvalaistuskustannuksiin vuosiksi 1875—78 saatavaksi edellytettyä valtionapua ³⁾, 10,000 markkaa vuotta kohden. — Yhdeksännessä osastossa, Vesijohtolaitos, erä Vedenkulutus kohosi 15,000 markasta 30,000 markkaan ja vesijohtolainasta suoritettava avustus talousarviovaliokunnan ehdotuksen mukaisesti 106,000 markasta 288,080 markkaan, joten tämän osaston summa lisääntyi 197,080 markkaa. — Näiden muutosten johdosta sekä koska vuoden 1877 tulosääntöön sisältynyt 57,000 markan suuruinen osasto »Kaupungille takaisin suoritettavia ennakkomaksuja» kokonaan poistettiin, kohosi lisäksi tarvittava määrä vuoden 1877 talousarvioon verraten 483,149: 85 markkaa eli 954,210: 92 markkaan, mikä määrä oli talousarviovaliokunnan ehdottamaa 10,128: 52 markkaa pienempi.

¹⁾ Ks. s. 313. — ²⁾ S:n s. 273. — ³⁾ S:n s. 293.

Tämän tarvittavan määrän kaupunginvaltuusto talousarviovaliokunnan ehdotuksen mukaisesti määräsi hankittavaksi siten, että pienehkö osa siitä saataisiin ottamalla uusi laina ja suurempi osa verotuksella. Lainamäärä vahvistettiin samalla 350,000 markaksi ja verotettava määrä 604,210: 92 markaksi, mikä viimeksi mainittu oli vuoden 1877 vastaavaa määrää 133,149: 85 markkaa suurempi. Tarkemman päätöksen lainan ottamistavasta ja -ehdoista valtuusto päätti tehdä myöhemmin.

Rahatoimikamarin talousarvioehdotuksensa yhteydessä laatiman luetelon vuonna 1878 lunastettavaksi luovutettavista vuokratonteista kaupunginvaltuusto pani pöydälle, kunnes se oli ehtinyt tarkemmin käsitellä menosäännön kymmenenteen pääluokkaan sisältyviä yleisiä töitä. Samaa ajankohtaan siirrettiin joidenkin talousarviovaliokunnan esittämien, eräitä yleisiä töitä koskevien ehdotusten käsittely.

Kaksi talousarvion käsittelyssä tehtyä ehdotusta, joista toinen, vtn Ignatiuksen tekemä, koski komitean asettamista tutkimaan, mitkä kaupungin menot viime aikoina olivat lisääntyneet ja mistä syystä sen tulot olivat osin vain vähässä määrin lisääntyneet, osin vähentyneetkin, toinen, vtn Borgin tekemä, korotetun valtionavun anomista kansakouluille, kaupunginvaltuusto niinkään pani pöydälle, molemmat vuoden 1878 ensimmäiseen kokoukseen.

C. Muut asiat.

Ilmoitus raastuvanoikeuden kokouksista. Raastuvanoikeus ilmoitti alkavansa vuoden varsinaiset kokoukset tammikuun 19 p:nä samana päivänä pidetyn jumalanpalveluksen jälkeen. Ilmoitus ei antanut ¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginvaltuuston osallistuminen Johan Ludvig Runebergin hautajaisiin. Samalla kuin kaupunginvaltuuston pöytäkirjaan merkittiin, että valtuusto ylimääräisessä kokouksessa tehdyn päätöksen mukaisesti oli in corpore ollut saapuvilla Johan Ludvig Runebergin hautajaisissa Porvoossa toukokuun 12 p:nä, valtuusto päätti ²⁾ määrätä kaupunginkassasta maksettavaksi kunnan puolesta haudalle lasketusta laakeriseppeleestä sekä raatihuoneen koristamisesta hautajaispäivänä aiheutuneet kustannukset.

Kalsaus kaupunginvaltuuston toimintaan vuonna 1876. Vuoden 1876 puheenjohtaja, vt. Mechelin, esitti ³⁾ laatimansa kirjallisen katsauksen kaupunginvaltuuston ja valiokuntain työhön mainittuna vuonna.

Kunnallisasetuksen muutosehdotus. Vakinainen valmisteluvaliokunta oli vuonna 1876 antanut ⁴⁾ kaupunginvaltuustolle lausunnon vtn Calamniuksen tekemästä ehdotuksesta, että valtuusto Hänen Keisarilliselta Majesteetiltaan anois sellaista muutosta kaupunkien kunnallisasetukseen, että valtuutetuille joko saisi valita varamiehet tai että pienempi osa heistä kuin kaksi kolmanesta julistettaisiin päätösvaltaiseksi. — Lausunto, jonka valtuusto otti käsiteltäväkseen vuonna 1877, päättyi ehdotukseen, että valtuusto esittäisi vähää aikaisemmin valituille Helsingin kaupungin valtiopäivämiehille kunnioittavan kehoituksen, että he porvarissäädyssä tekisivät säätyesityksen, jossa annettaisiin, että kokoontuville valtiopäiville annettaisiin esitys asetukseksi, joka sisältäisi erinäisiä lisäyksiä kunnallisasetukseen. Näiden lisäysten tulisi

¹⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 15 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 27 §. — ³⁾ S:n 12 p. tammik. 1 §. — ⁴⁾ Ks. s. 177.